1

देवीहेमाता॥जन्हीअविनोदेवानीमस्को॥ग
णरावैक्षवशान्को॥सोरशौव॥५ध॥आणी
कहीदेवतातरी॥जोजोजेजेउपासना
री॥तयागुरुभक्तीविणपरमारी॥म्ताली
नघडे॥५५॥म्हणोनसर्वहीमती॥गुरुगी
ताआहेपतिव्रती॥जैसीगंगाजनासती॥
निववीजिवनी॥५६॥सर्वसर्वमार्गअनु
ष्ठिले॥परीमोक्षमार्गीवाटनचले॥जेव्हा
चिगुरुभक्तिसीभेटले॥तेव्हांचिप्राप्ती॥५७॥

शाकरोत्कीउपासी॥ परीनीजशत्कीनेण
वेतपासी॥ जेत्रिन्मात्मकजगतेसी॥ वोछ
सीनाही॥९॥ भगतोमाधासेहुरमरो॥
कीगजाकवडीयाहारा॥ दिवडीपरडीधरो॥
दोहालाती॥१०॥ परीरोत्किचेरूपनकजे॥ जे
शाकीनेसर्वचजे॥ उदोउरोसंणतोउवचे॥
परिउरयनाही॥११॥ सोरउपासीसविता॥
आयुरारोग्यईछिता॥ परीसर्पोत्सिहीमा
सविता॥ त्रिज्ञानुनेणे॥१२॥ जयानाही

अचिंत्यचिंतामणी॥ मगसर्वस्वेपुरेधणी॥
सकलमंगलकारणी॥ गीतामाता॥ ५१॥ श्लो
क॥ लिखिताद्यापयद्यापीमांसंश्रीयमनामु
यात्॥ भोगकामेजपेधोवैतस्यकामफल
प्रदं॥ श्र०॥ टीका॥ हेचतुरगीतालेहूनी॥ जोगु
रुमलकासिकरीलेना॥ तोमांसथीलोहोन॥
सरताहोय॥ ५१॥ जोदुजयातेळावीगंध॥
तोआथीआपुलाहातकरीसुगंध॥ तेसामा
विकाकरितावोधा॥ आपणाजामे॥ ५२॥

नातरी मोक्षी नुपजे आस्था । परी भोगी चचा
उचिता ॥ तो हाय थे पावता । नेणुन ठे ॥५३॥
नातरी यक्षेचे काठे । भोग मोक्ष व्हावे जो
ठे ॥ तरी ते हे सामर्थ्य अधि ठे । आहे ईये
तें ॥५४॥ म्हणउनु समर्थ माता । श्रीगुरु श्री
निजकांता । ईये चे यरा गाता । आ मा स
काय ॥५५॥ श्लोक ॥ जपेनु: धारु शौराश्र्य
गाणापसश्चवैश्मवे: ॥ शौवस्य सिद्धिदं दे
वी सत्यं सत्यं न संशय: ॥५६॥ टीका ॥ हे के

3

नि ६४ जरि देह आहे तरि तेथिचे लयलक्ष केसे
निहाय सत्य स्तवोनि सकळहि मिथ्य रंउ ज्ञान ६५
जैजे मने जाणिजे तेते दृश्य आला केसे नेहणिजे
हे सकळहि सांडुनि अनुभविजे परमतत्व ६६ देहा
दि प्रपंचाचे नि साक्षित्वे सांडुनि रेहसमंधियेसक
ळहि तत्वे सुखिया होई स्वप्रकाशप्रकाशात्वे स्वयंस्वरू
प ६७ तु स्वरूप निर्विकार तेथ देहाचि प्रकार आ
णि वर्णाश्रम विचार केवि कल्पावे ॥६८॥ श्रीमद्विवे
कसिंधौ संहारक्रमे गुरुशिष्यसंवादे स्थितुळहे हेनि
रंजन नाम अष्टमप्रकरणं संपूर्णं ॥ श्री कृष्णार्पण
मस्तु ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥ छ

जे या भक्ति नाही भावा। ते विधवा चि जाण
स्वयें मेवा। मगवर पंगी श्रृंगार ठेवा। ते वि
५ टंबणा। रिण। वर कउ देहाचा पती मारावा ॥
ऐसा चि भाव जरी मानावा। तरी गुरु भक्त
देह आसावा। तो चि नाही। रिथरे ला वृती
ने युवती। तरी गुरु रूपे ने पुरुष प्रगमिती ॥
आता वैधव्य कोण म्हणती। असो भाग्य ॥ ४० ॥
श्लोक। अपुरारोग्य मैश्वर्य पुत्र पौत्र प्र
वर्धनं। अकाम स्तु भिवारस्या ज्ञोपे-ओष

७ मवामुयात्॥७३॥टीका॥दीर्घायुस्तेजो कल्म
को हो॥परीतेहिपउती कावा चेयोदा॥नववक
गुरुगीतेश्चेगोडी॥अजरामर क री॥७४॥अ
रोग्यआरोग्यऐश्वर्यो॥कछेहिलीइयेचेकार्य॥
पुत्रपौत्रहेहीआश्चर्य॥देवोनदे॥७५॥हे
हीआसोश्रुहुक॥जरीगनिष्कामईपचाघो
ने॥करीतरीमोक्षपाईका॥परिचाहोय॥७६॥
वे श्लोक॥औंधव्यसकामेनंकमतेनाव्यजन्म
नी॥सर्वदुःखमयंविघ्नंनाशायेत्तापहा

रक्षं॥४०॥टीका॥सकामेतरीं हे गीता॥ऽस्य
पुरुषहोकाजपता॥सर्वाभिष्टउचिता॥
देउजागे॥४४॥जन्मजन्मांतरी॥अवैधव्य
सौभाग्यकरी॥हे चिंकायनवन्नपरी॥पु
5 ढारेहेका॥४५॥सर्वदुःखविप्रमय॥कोन्ही
चनव्हतीअपाय॥सकामनिष्कामदेतो
आहे॥सामर्थ्ययते॥४६॥श्लोक॥सर्वबा
धाप्रशमनंधर्मार्थकाममोक्षदं॥यंयंचि
तयतेकामंकामंतंतंमाप्नोतिनिश्चितं॥४७॥

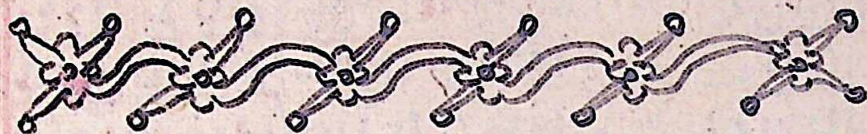
८ टीका॥ धर्मादिमोक्षपर्यंत॥ चतुर्विधपुरु
षार्थ॥ सतत ऐसे अविरत निश्चिंत॥ ईयवे हो ४७॥
असो हे च्यारी च कामधेनु॥ जो जे जे ईछी
काम॥ तो पूर्ण होयताहाने मूं॥ गुरुगीतेचा ४८॥
श्लोक॥ कामिकस्य कामधेनु कल्पितस्य सु
रद्रुम॥ चिंतामणीश्चिंतितस्य सकळमं
गळकारकं॥ ४८ टीका॥ नव्हे हे गुरुगीता
कामधेनु च निश्चिता॥ निर्विकल्पे कल्प
रुता॥ आविनाशफळे देतसे॥ ४९॥ जीजे

तुकोन घेईल ॥६९॥ वाल्मिके उफराटे घेत
लेनाव ॥ कीं गणिका आजामेळाचे देव ॥ आ
ण्हाही तोचि भाव ॥ नेणतेपणे ॥७०॥ गोवळी
नेणता राहाटी केली ॥ गोपिकी नाना गाण्हा
6 णी हृदयली ॥ तेही नेणता बांधिली ॥ उख
ळी ग्रिवा ॥७१॥ आसो भृगुचि साहिली ला
त ॥ कीं विदुरेसी केला सोयात ॥ कीं अर्जु
नेकरविले सारथ्य ॥ ध्रुव विली घोडी ॥७२॥
पवंईला दिजे नेणती ॥ ते माझेसें सांगाती ॥
र्वं

जेजाळीतया गती ॥ नेचि होवो आत्मा ॥ ८३ ॥
जैसे आत्मा नेणतेपण ॥ परीगती नोहीस
द्गुरुविण ॥ सिंधु माजी सरिता पण ॥ पूर्ण
पण न निवडे ॥ ८४ ॥ हेतु केही नलगे बोलो
वे ॥ सर्वत्र सद्गुरु चि स्वभावे ॥ अनन्यतया
चारण जावे ॥ हेचि मुख्य ॥ ८५ ॥ शाके पंथ
रासे आठ्याहातरी ॥ हे मल्लवी संवत्सरी ॥
श्रावण मासे सप्तमी वरी ॥ शुक्ल पक्षी ॥ ८६ ॥
गुरुवारी गुरुगीता ॥ गुरुरूपेन समाप्ता ॥

अवजे पठजे गुरुभक्ता ॥ गुरुरूपाची आ
तुडे ॥८७॥ जो जो जे जे मनोरथ धरी ॥ ते ते गु
रुगीता पूर्ण करी ॥ या लागी गुरुगीता चे
तुरी ॥ पठण कीजे ॥८८॥१०८॥ श्लोक ॥७८२॥
7 टीका ॥८७॥ इति श्रीस्कंदपुराणे उमामहेश्व
र संवादे ॥ श्रीगुरुगीता संपूर्णमस्तु ॥ ॥ ॥
सके सत्रासे चोपन्न ॥ क्रोधी नाम संवत्सर जाण ॥ कृ
ष्णपक्षी मास श्रावण ॥ तीथी चेतोईशी ॥ १ ॥ वार आसे बुध
वार ॥ रामजाळीयक महेश ॥ गुरुगीता नी धरी ॥ प्रतीसं
पनी जी ॥ २ ॥ श्रीगुरुरूपे करुण ॥ गुरुगीता ऽ लिहिली हारीन ॥

५२ पठभायथाशक्तीकरूणा। नीलनेमनालेकी॥३॥औ
सीगुरुगीतामाय। जेणेगुरुरूपाहोय। परब्रह्मलाहे
कैवल्यदातीगुरुपुन्ना॥४॥सुकामआसेसासीब्रह्मं
लनगर। राज्यकूशैरामचेद्रसुमेरार। हेतसेआना
थाआन्नाचाधार। गुरुरूपासंपादुनी॥५॥ छ॥

रहो अंत्र रक्ष स्पर्श ॥ जो मुर्ख हीईयचाप
ठ ॥ भावे करी ॥ ७ ॥ अंताईयचे मुह मो ॥ ऐक
लोवरान नेउमे ॥ गुरु गीता जो नेमे ॥ पाठ
४ करितु ॥ ८ ॥ श्लोक ॥ गुरु पुत्र वरं मूर्ख तस्य
सिध्यंति नान्यथा ॥ शुभ कर्माणि सर्वाणि
दिक्षा दिक्षा द्रि सिद्धिर्रः ॥ ४९ ॥ टीका ॥ ने छो
ली ग्रै स्मृति जाणीवा ॥ ने छो कर्म भक्ती दे
ठेवा ॥ ने छो बहु साळ जाणीवा ॥ केवळ मूर्ख ॥ ५० ॥
परंतु गुरु शीशरण जावे ॥ भावे गुरु नाम

१३ जपावे॥ गुरु शेवन करावे॥ हेचि मानें॥ ८९॥ ई
तुकीयानंतो रूपाळु॥ वरद हस्तें करी सांभा
ळु॥ तें सकळी नाग शर्करी माळु॥ घालीतया॥ ९०॥
वेद तत्व बुद्धी अकळे॥ शास्त्र हृदय सर्व कळे॥
कर्म कळा तेंही उकळे॥ मानसाते॥ ९२॥ बुधका
रकु तरीक मे॥ परी गुरु रूपे चेनिव मे॥ मोक्षा
निये सिमा॥ उमे करिती॥ ९३॥ स्नानाचा उजे
ळे दीवा॥ ते जेपरं परा उजियउं होवा॥ तेसा
रिक्षा सिद्धिचा पाना॥ दिसिता गुरुच्या॥ ९४॥

श्लोक॥ संसारभयनाशाय भवपाशनिवृ
त्तये॥ गुरुगीतास्नानं तत्वज्ञः कुरुते सदा॥ ५०॥
टीका॥ बाह्यमळ तो जळें क्षाळे। परी अंतर म
ळ तो कदा न जळे॥ जैसें मधपात्र उ[illegible]ळे॥ प
वित्र नोहे॥ ८५॥ आणि येमपाश ही तुटती॥
१ सामोग्री चियां अंती॥ परी भवपाश हे अती
दुर्धर आहे॥ ८६॥ त्या लागी जे तत्वज्ञ संत॥ गु
रुगीता अभिस्नान॥ की अवर्तने अंतरी घेत॥
अर्थ घोटा॥ ८७॥ ते ठा चित्तमळ जळे॥ अंतर

१४ होय चोखाळें ॥ तेथे गुरुभक्ती हे बळें ॥ आंदोळा
गे ॥८०॥ की हे गुरुगीता ॥ स्वरूपें असीलें ता ॥ ८
इतें भव पाशा छेदिता ॥ विळें बुनाही ॥८१॥
श्लोक ॥ स एव सद्गुरु साक्षात् सदाब्रह्मं स
वित्तमः ॥ तस्य स्थानानि सर्वाणी पवित्रा
णि न संशयः ॥५॥ टीका ॥ जरी गुरुभक्ति
ने अंतरा ॥ क्षाळिले जे जे निरंतरा ॥ वासना
पाशासमग्रा ॥ तोडिले जे जे ॥८२॥ ते सी गुरुस्व
पीं ऐक्य जालें ॥ ऐसें न समजता वोंआले ॥ ते धा

तत्काळ लोहत्वाचि तुटी ॥ आणि सुवर्णपणे
गाठी ॥ तेही तैसा ॥ ५ ॥ तैसी संताचिये भेटी ॥
देहबुद्धीची सुटे गाठी ॥ ब्रह्मसाम्राज्यपटी ॥
बैसिजे सुखे ॥ ६ ॥ मग ही पुनर्जन्म कैंची ॥ तो
चि जन्म पावे पापी ॥ आसो अता पुनरपी ॥
पुढारे ऐक ॥ ७ ॥ श्लोकः ॥ सागरे तु यथा तोयं
क्षीरं क्षीर जले जलं ॥ भिन्न कुंभे यथा काशो
तथात्मा परमात्मनि ॥ ८ ॥ टीका ॥ सागरीचे
ही तोय ॥ पर्जन्य नामे तेचि आहे ॥ वर्षता हि

नजाय॥अनाठाया॥७॥कीक्षीरानीरमिनले॥
तेथेतेतोक्षीरचिजाले॥आसोजेजेरंगमी
नले॥तैसेचिभासे॥८॥कीयकचिहेसोम॥प
टमटज्ञाहेनाम॥तैसेसर्वब्रह्म॥गुरुचेरू
पी॥९॥भिन्नभिन्नकुंभ॥परीअखंडत्वेनभ॥
तैसाज्ञानीस्वयंभ॥परमात्मरुपी॥१०॥पे
नामनामघट॥पेरुवीते पृथ्वीपट॥तैसाज्ञा
नीतोचियेकनिष्ठ॥सःस्वरूपी॥११॥हेमी
जैसेहेम॥अलंकारेउपनाम॥अखंडत्वेमी

मा॥ घटाकाराचे॥१३॥ श्लोक॥ तथैव ज्ञानिजी
वात्मा परब्रह्म णिडीयते॥ औ व्यन रम तै ज्ञा
नी पण मयम हिवा निरी॥ पद्धटीका॥ तैसा
ज्ञानियाचा आत्मा॥ परब्रह्मी पावला महिमा॥
औसे लणता ब्रह्म॥ भेदु नये॥१४॥ सुख मुखी
आहो॥ दर्पणाचा योगि चि पाहे॥ तरी मुख होईल
काय॥ हो मुखाचे॥१५॥ घटाचे निनारो॥ स्वा
मि व्योम मीळाले जैसे॥ बोलावे मा अपरी अ
सो॥ पहिले चि मिळोनी॥१६॥ टीका॥ पिढूर अटे

मग ते पूर्ण प्रतिबिंब वाटे । लागोनिपाभेटे ॥
मुख्य बिंबा ॥१७॥ तरी बिंब स्वस्थानी आहे ॥
थिल्लर योगे मेहले काय । ऐसीया प्रतीति
न समाय । आपणा माजी आपण ॥१८॥ मग
जेथे जेथे देह स्फुरो ॥ परी ऐक्यभावें नो
मुरो । जैसे गगन तत्पर उरो ॥ मळले उते रि
॥१९॥ जो काळाचा काळ जाला ॥ तयाशी भीरि
वसे गळा ॥ देहावरी दृष्टि देता जाला ॥ बो
लावया ठावो ॥२०॥ ते देहे आसोन सो ॥ अजी

सुखेवसा॥ तैं विकल्म निर्विकल्म रिसो॥ ठो
काठा मी॥२१॥ ते पुत्र होका साज्ञा॥ ते यज्ञहो
की भज्ञा॥ ते हरी द्वी की सामराज्ञा॥ करीतअ
सा॥२२॥ ते मोनी की ध्यानी॥ ते कथा की चिंतनी
मं हरी की मसनी॥ वास पजे॥२३॥ एवं औ
12 टहात मोउको॥ जे सर्वांगे फुटको॥ विशेषे भा
तुको॥ का जाचे जे॥२४॥ तसा चासा उउगेथा
रा॥ जे समरसले चिन्मागा॥ हरी औ केवोप
वीआ॥ संताचि कथा॥२५॥ एवं विदसह सु

१९ त्का ॥ स्थिती जाणावी साचा ॥ हे महिमा स्व
रूपेची ॥ फळ आले ॥ २६ ॥ काळ नाही बंध
न ना ही ॥ ऐसे जाणवले पाही ॥ मा हा मुक्त तो
य ही ॥ बोलि जे वाक्य ॥ २७ ॥ मज न पाहिजे बंध
न होते ॥ तो मी साधनाचे न होतो ॥ आविधा
नासुन मुक्ति तो ॥ पावन जाले ॥ २८ ॥ ऐसा जो
का ती हार्गे ॥ तो अविधेचा चळे खु ॥ ते सान
हे महापुरुष ॥ नित्य मुक्त सर्वदा ॥ २९ ॥ स्वप्नी
च्या व्याघ्रे धरीले ॥ तो जागृती स काय मेले ॥

की स्वप्रीतरी देशाल्या तृणा ॥ सत्यचे घडे ॥ ३० ॥
तैसे माझ्या स्वरूपी ॥ लट की माया नाही कुदा
पी ॥ बधमुक्त ईयजत्वी ॥ अर्थुही नाही ॥ ३१ ॥
ऐसा निकर्षे सिसमा ॥ मजोळाचि मि
ये ब्रह्मा ॥ हा गुरुरूपेचा महिमा ॥ जाण
13 देवी ॥ ३२ ॥ तस्मात् सर्वप्रयत्नेन देवी ॥ भक्ति
आणि भावें जिवी ॥ गुरुमूर्ति उपासावी ॥
श्रेयस्कामे ॥ ३३ ॥ श्लोक ॥ गुरु संतोषते सर्वे
मुक्तास्ते नात्र संशयः ॥ भुक्तिमुक्तिर्ईयाते
वाजिह्वाग्रे च सरस्वती ॥ ३४ ॥ टीका ॥ जि

ही जिही गुरू ॥ तो पवित्रा कृपासागरू ॥
ते मुक्ती चे आगरू ॥ पाव ते जाले ॥ ३४ ॥ ते थे सं
शय न धरी ॥ गुरूपरी तोस करी ॥ ब्रह्म साधो
ऽतावरी ॥ साधका तें ॥ ३५ ॥ मुक्ती मुक्ती त
या पासी ॥ दया नांदे साव काशी ॥ सरस्वती वा
चेशी ॥ वास करी ॥ ३६ ॥ जपाचा सहज यक
बोल ॥ वेदशास्त्रा परिस आमोल ॥ वचनमा
ने सुखकल्लोळ ॥ आत्मा चि बोधो ॥ ३७ ॥ औ
सी ते भारती ॥ आकळिजे वेदा चि येमती ॥

तेमत्सक्षअसेबोधीती॥सर्वजना॥३८॥पा
लागीसरस्वतीवाचे॥बोधसाधकायुक्ती
नाचे॥कायबहुबोलोत्याचे॥गोरवन्हेऐ
से॥३९॥श्लोक॥अनेनगुरुमार्गेण गुरुगीता
14 जपेनतु॥सर्वसिद्धीमवाप्नोति मुक्तीमुक्ती मु
नसंशय॥५०॥टीका॥जेआपुल्लाहोतीमा
णी॥तेहीयथेनकरावीवाणी॥म्हसनगुरु
गीतास्वामिनी॥यानरदेहासी॥४०॥ह्मणो
निहाविजपुरेविधान॥हेंविदैवतनेजो

आत्मा॥ तरी मुक्ती मुक्ती त्या अंगना॥ बोलंग
तीत्याचे॥४१॥ देवी सावध अंतःकरणो॥ हे स्व
माझे रावटील्उबोलउणो॥ गीता अध्यायन का
करणो॥ अविद्या मोक्षु॥४२॥ श्लोक॥ सत्यंस
त्यं पुनः सत्यं निजधर्म मयोदितं॥ गुरु गीता
सम नास्ती सत्यं सत्यं वरानने॥५१॥ टीका॥
नि सत्य सत्य निकरे॥ बोलउ तो जे मी उतरे॥
देवी ऐक चतुरे॥ माघ मासी॥४३॥ गुरु गी
ते समान नाही॥ ते पुनःपुना बोलउवे काई॥

हे प्रत्यक्षाचे ठाईं ॥ प्रमाण कासया ॥४४॥
सूर्यासि सूर्ये कैचा उगवे ॥ व्योमी व्योम
कैचे साठवे ॥ कैचे अमृता अमृत कावे ॥
शावावया ॥४५॥ यालागी प्रतिज्ञान लगे ॥
तथापी तुझे रूपे स्तवबोलावे लागे ॥ गु
15 रू समान पुढे ना मागे ॥ ज्ञाले ना होय ॥४६॥
त्या गुरूचे नि[illegible]ज कीर्ती ॥ गुरुगीता
वाङ्मय मूर्ती ॥ जे सकळ दुःख हारती ॥ नि
रोपम ॥४७॥ श्लोक ॥ एकोदेवं एकधर्म एक

निस्सापरंतप॥ गुरु:परतरंनास्तिसत्यंसत्यंवरानने॥६१॥टीका॥देवततोयकगुरू॥तद्भक्तितोनिजाचारु॥निवृतोऽचतोनिर्धारु॥गुरुब्रह्मऐसा॥४१॥यालागीवोपरंतपो॥जोरीशोरीनिष्पाप॥गुरुहूनपरतरस्वरूप॥आननाही॥४१॥गुरुत्सहजेघनवट॥यरूलेमृषाहळुवट॥यालागीश्रेष्ठताचापट॥तेथेऽचेसाजे॥५१॥यालागीनवोलेकारा॥हेऽचियेकनारेवारा॥गुरुहुनप

रात्र ११ ऐसे नाही ॥५१॥ ऐसा निश्चय क
रीतु आधी ॥ म गुरुभक्ति साधी ॥ तरीच
पावन स्वानंदी ॥ सूतार्थ पणे ॥ ५२ ॥ श्लोक ॥
धन्य माता पिता धन्यः धन्यो वंशो कुलोद्भवः ॥
धन्या च वसुधा देवी गुरुभक्तिः सुदुर्लभं ॥ ६ ॥
टीका ॥ जो गुरुगीते चा रासा ॥ धन्य माता त्या स
16 वलीस्या सा ॥ पितया नेकेले सायास ॥ तो ही
धन्य ॥ ५३ ॥ हे चिन्ह नव्हे ॥ त्याचा वंश ची
धन्य केवळ ॥ धन्य जाले कुळ ॥ उभयताचे ॥ ५४ ॥

याहून धन्यतारे नी॥ वसुधा ऽवि धन्य आवनी॥
जेथे वसे तय गावी॥ कैलासु नां रे॥५५॥ जे दे
गामान वाडुलुआ॥ तो तो गुरू गीते चां लाभ॥ च
ऽाध लाहस गोंगे अवहं भा॥ अव धाऽवि ध
न्या॥५६॥ श्लोकः॥ शरीर मिंद्रय प्राण अर्थ
स्वजन बांधवः॥ पिता माता कुल देवी गुर
रेवन संशयः॥ दशठीका॥ जे वर्णिले महि
मान॥ ते स्कलति न रेवा रत्तव्य जाणा॥ जो सं
वंभावे गुरू विण॥ ने णेहु जो॥५७॥ शरीर

ईंद्रियग्राम॥ नमनी आन गुरुविण॥ रो
मरोमजे स्फुरण॥ ते गुरुचि चसत्ता॥५८॥
अर्थ स्वार्थ सखा बंधु॥ पिता माता दयासिं
धु॥ ते गुरुविण समंधु॥ दुजा कोठे॥५९॥
मा लागी तो दैवागळा॥ गुरुविण अननदि
से ज्याच्या डोळा॥ कोटिजन्मीचे पुण्यफळ॥
आले जया॥६०॥ श्लोक॥ अकरज्ञजेन्मानां
17 कोट्याजपो व्रत तपः क्रियाः॥ तत्सर्वं सफ
ळं देवी गुरु संतोषमात्रत:॥६३॥ टीका॥ ब्र

लकत्माऽचियाकोडी॥साऽरिले सुकृतगाढी॥
जेऽपिजेकीवागफुटी॥रताचीम्हस्ति नाना
विधा॥६१॥ तोवीवैसवीसंना॥ गायऱ्याऽदि
कपविना॥कीनामजे पेवगना॥पावनकेले॥६२
वतजेऽशावराभी॥हारीजागराऽदि पऽविभी॥
यकाद्रसाऽदि विऽचिभी॥जयंसाधा॥६३॥
ॐ लपेजैछुचांडायण॥पंच्याऽग्नि धूम्रपाने
जलशायना॥आणिकेदेवीगहना॥बोला
वीकिती॥६४॥स्वधर्माचरणऽक्रिया॥प

रोपकाराचि ईया॥ कोरि कल्प तया॥ साधन
केले॥६५॥ तयाके लियाचे फळ॥ हातां आले
निर्मळ॥ परी गुरुते परीतोष केवळ॥ उपज
लाजे सा॥६६॥ सणि कस्मिसील पाटी॥ गुरु
ते विषाद चिनाही भृष्टी॥ मा परीतोष काय
18 उठी॥ पुन्हा तेथे॥६७॥ तरी औकहो उत्तरा॥ सू
र्य सदा प्रकाशाकरा॥ परी निर्मळ अदर्शी अ
पार॥ दिपीतुकी॥६८॥ तैसे गुरु अज्ञाने जो रा
हाटे॥ तेथे॥ तेथे गुरुसंतोष प्रगटे॥ ते केलि

२५ याअमाचमोठे॥सफळकार्यादृढ॥यालागीउ
तसी संतोषउपजे॥तेनियेकआथीकीजे॥
अज्ञामंगुननयाविजे॥साधनिरथा॥७०॥
जोवेचांधोनिचाले॥नाशिकेविणश्रृंगारि
ले॥कीप्रेतजैसेगोरविले॥उपकारकोण॥७१॥
तिउकउठेतियठाइं॥चुकोनिवोरवरकेले
पाईं॥कीपापतुउवोनिजोईं॥त्राविलेगंध॥७२॥
तैसेचुकोनिरूपेचेवर्मी॥जेकेलेबहुकावाउ
कर्मी॥तोधर्मेचिपरीअधर्मी॥होउनफळे॥७३॥

राईतुल्य संजीवनी ॥ मूळजो उठे मागे कर
ति ॥ तरी कासयालागुनी ॥ तो उठवी काहे ॥ ७४ ॥
म्हणोन गुरुमनोगत नेणो ॥ आणिक थांडो
ळी आवघी साधने ॥ ते साधनेचि विटंबणापो ॥
करिता होय ॥ ७५ ॥ सुंदर आणि तरुणी ॥ परी
19 मंडित वस्त्रा भूषणी ॥ स्वामीचे मनोगत नेणो
ते पापिणी ॥ पतीव्रता केसी ॥ ७६ ॥ यालागी गु
रुअज्ञे नसारा ॥ साध्य तो करावा प्रकार ॥ कठी
णही करावा अंगिकार ॥ हिता लागी ॥ ७७ ॥ यो

२६ स्वरहोयकडु।। परीवैद्यविश्वासदृढु।। भोगीदि
सेसुखाउ।। परीनसेविरोगी।।७८।। तैसेउपयोगी
आणिऔषधकडु।। जीवाकुनआवडेकेवळ।। प
रिणामीजेकरमळ।। तेयजावेकी।।७९।।आणि
मरणाहूनकठिण।। वरीकरिताद्दिसेक्षिण।।
परीपरमीसुखलक्षणा।। उरआझेनेकरावे
८०।। येयेसखीधरिसौवोभया।। नव्हेजनाअै
सेकेवीहोय।। तरीअनुसरताकठिणकाय।।
येथेअसे।।८१।। बाळकअनन्यमातेसी।। तरीसा

चे संकट माता सो सी॥ह्मजो निया [illegible] भाविका
सी॥लंकठ न पडे॥८२॥ स्लोक॥ विधायन मरे ने
व मंद भाग्या ष्यये जनः॥गुरखोवा न कुर्वती अ
पो गछंति पार्वती॥८५॥टीका॥ आता मूरखाची
री ति॥अरण्य विषु नैकूं जती॥भा॥अरण्य नैवि
20 चा जती॥बस्त जैसे॥८३॥ऐसे माई कवै मन ने॥
जपा चे अगमन नलखे॥पा॥जा॥णा॥ऐसे नक्ष्वे॥
मा न स आचे॥८५॥ जणती गुरुत री हो या॥प
री आसा समान विधान पे॥स मे त अक्षे वे ह

२८ जे कायाबोलता अर्थी ॥ ८५ ॥ पवित्र कर्मि कु
ळाचे तुरा ॥ गुरू हून मानी पामरा ॥ धनमाने
गर्वथोरा ॥ पवित्र तेचा ॥ ८६ ॥ मग बोले आहो
गुरा ॥ जागे बोले द्रव्य देऊ फारा ॥ तुमचा अनुभ
व जो विचारा ॥ मग तन्हि सांगा ॥ ८७ ॥ उदंड रि
घ्य तुमचे ॥ परी द्रव्य देणार ऐसे कैचे ॥ अस्मा
ऐसिया ज्ञानाचे ॥ साकडे कापा ॥ ८८ ॥ सिकवा
ळ अमुते ज्ञाना ॥ तरी प्रति मासी धनधान्य दे
७ उना ॥ ऐसा धर्म देमा तुना ॥ आभागी बोले ॥ ८९ ॥

आणिथनाचीकरूंनिचाउ॥गुरुज्ञानसांगे
बाउ॥तेगुरुत्वप्राप्तिहोउ॥धनकोंमजाजा॥१०॥
याजागीवोपार्वती॥सद्गुरुचियभक्ती॥जेमू
पा ढनकरूंमैंपावती॥अथःपतन॥१०॥श्लोक॥
ब्रह्माविष्णुश्चरुद्रश्चदेवीपितृकिंनरः॥
२। सिद्धचारणयक्षाश्चऋषयोमुनयोजनः॥
६५॥गुरुभावपरंतीर्थमन्यतीर्थंनिरर्थकं॥
सर्वतीर्थंचयोदेवीसद्गुरुश्चरणांबुजे॥६६॥
टीका॥जरीब्रह्माविष्णुमहेश॥आणिकदेवअ

रोष॥ ऋषेभ्यः सिद्धपुरुषा॥ हो तुका थो स॥१२॥
पितरही समग॥ व्यारणयक्ष किंनर॥ आणी
करीजे सुनेश्वर॥ तपो तेजे आगळे॥१३॥ परी गु
रुतीर्थाचा महिमा॥ इत्यादिकां न येचि गरिमा॥
गुरुविण जो अन्य प्रेमा॥ तो निरर्थक॥१४॥
जरी ब्रह्मादिदेव शोभि जेती॥ तेही गुरु ते चि
दाखिती॥ परी स्वयें [illegible] समर्थ न हे जती॥ ध्याव
या मोक्ष॥१५॥ गुणानुसारे जाले देव॥ सद्गुरु गु
णातीत स्वमेव॥ या लागी गुरुविण जो भाव॥

तारकः॥ गुरुर्ध्येयं गुरुर्देवो॥ शिव्यवस्तापः
तारकः॥ ४९॥ संसारसागरसमुद्धरणैकमं
त्रं॥ ब्रह्मादिदेवमुनिपूजितसिद्धमंत्रं॥ दारि
द्र्यदुःखभवशोकविनाशमंत्रं॥ वंदे महा
भयहरं गुरुराजमंत्रं॥ ५०॥ इती श्रीस्कंदपु
22 राणे॥ ईश्वरपार्वतीसंवादे॥ श्रीगुरुगीता
संपूर्णमस्तु॥ श्रीगुरुचेर्णार्पणमस्तु॥
॥ संवत् १८७०॥ शाके १७४५॥ श्रोधीनामसंव
त्सरे॥ श्रावणमासेकृष्णपक्षेसप्तमी हारीनामेन
लिखीतं॥ मु॥ हला॥ सी॥ प्रंतबुधेखंडे ३॥ ७८॥

गु०

गु०
११

गी०

अथ श्रीगुरुगीतासु पूर्णमस्तु ॥

११

रामी॥६०॥ब्रह्मानंदं परमसुखदं केवलं ज्ञानमू

ग र्तिं द्वंद्वातीतं गगनसदृशं तत्त्वमस्यादिलक्ष्यं॥

एकं नित्यं विमलमचलं सर्वधीसाक्षिभूतं भा

वातीतं त्रिगुणरहितं सद्गुरुं तं नमामि॥६१॥

नित्यं शुद्धं निराकारं निराभासं निरंजनं॥नि

23 त्यबोधं चिदानंदं गुरुं ब्रह्म नमाम्यहं॥६२॥हृ

दंबुजे कर्णिकमध्यसंस्थं सिंहासने संस्थि

त दिव्यरूपं॥ध्यायेद्गुरुं चंद्रकलाप्रकाशं स

चित्सुखाभिष्टवरं दधानं॥६३॥श्वेतांबरं श्वे

गु०
१

गी०

लविकाशापुष्पमुक्ताकलाभूषितंद्विनेत्रं ॥
वामांकपीठस्थितदिव्यशक्तिमंदस्मितंपू
र्णकृपानिधानं ॥६४॥ आनंदमानंदकरःप्रस
न्नंज्ञानस्वरूपंनिजबोधयुक्तं ॥ योगींद्रमी
ड्यंभवरोगवैद्यंश्रीमद्गुरुंनित्यमहंनमामि
६५ ॥ यस्मिन्सृष्टिस्थितिध्वंसनिग्रहानुग्र
हात्मकं ॥ कृत्यंपंचविधंशश्वद्भासतेतंन
मःशिवं ॥६६॥ प्रातःशिरसिशुक्लाब्जेद्वि
नेत्रंद्विभुजंगुरुं ॥ वराभयकरंशांतंस्मरेत्तं

१

भामपूर्वकं ॥६७॥ नगुरोरधिकं नगुरोरधिकं
नगुरोरधिकं नगुरोरधिकं ॥ शिवशासनतः
शिवशासनतः शिवशासनतः शिवशासनतः ॥
व २ ॥६८॥ इदमेवं शिवं इदमेवं शिवं इदमेवं शिवं इदमेवशि
वं ॥ ममशासनतो ममशासनतो ममशासन
२५ तो ममशासनतः ॥६९॥ एवंविधं गुरुं ध्यात्वा
ज्ञानमुत्पद्यते स्वयं ॥ तदा गुरोपदेशेन मुक्तो
त ऽहमिति भावयेत् ॥७०॥ गुरुणा दर्शितमार्गेण म
न शुद्धिं च कारयेत् ॥ अनित्यं खंडयेत्सर्वं य

स्त्रिं चिद्दात्मगोचरं ॥७१॥ ज्ञेयं सर्वमनित्यं च ज्ञा
नं च मन उच्यते ॥ ज्ञानं ज्ञेयसमं कुर्यात् नान्य
पंथो द्वितीयकं ॥७२॥ एवं श्रुत्वा महादेवी गुरु
निंदां करोति यः ॥ स याति नरकं घोरं यावच्चं
द्रदिवाकरौ ॥७३॥ यावदेहांतकल्पोस्ति ताव
देवी गुरो स्मरेत् ॥ गुरुलोपो न कर्तव्यं स्वछंदो
यदि वा भवेत् ॥७४॥ हुंकारेण न वक्तव्यं प्राज्ञै
सिशैः कदाचन ॥ गुरूरग्रे न वक्तव्यं मसत्यं च
कदाचन ॥७५॥ यो वै हुं कृत्य हुं कृत्य गुरुं निर्जि

त्यंवारक्षः॥ अरण्येनिर्जलेदेशेसंभवेत्तु
म्नराक्षसः॥७४॥ मुनिभिःपन्नगैर्वापिसर्वै
र्वास्थापितोयदं॥ कालमृत्युभयाद्वापिगुरु
२५ रक्षंतुपार्वती॥७५॥ अत्रान्काहिसुराःसर्वेस
रान्कामुनयस्तथा॥ गुरुशापहताक्षीणाम
यंयान्तिनसंशयः॥७६॥ मंभराजमिदंदेवीगु
रुरिसक्षरद्धयं॥ श्रुतिर्वेदांतवाक्येनगुरुसा
क्षात्सरासरे॥७७॥ हेतेसंन्यासिनःओंकाइ
तरवेषधारिणः॥७८॥ तिस्मृतिमविज्ञायकेव

ते गुरुसेवया ॥८०॥ नित्यं ब्रह्म निराकारं निर्गुणं
बोधयत्परं ॥ पूर्णं ब्रह्म निराकारं दीपोदीपांत
रं यथा ॥८१॥ गुरोः कृपाप्रसादेन आत्मारामो
भिलभ्यते ॥ अनेन गुरुमार्गेण स्वात्मज्ञानं
प्रवर्तते ॥८२॥ आब्रह्मस्तंभपर्यंतं परमात्मस्व
रूपकं ॥ स्थावरं जंगमं चैव प्रणमामि जग
न्मयं ॥८३॥ वंदेहं सच्चिदानंदं भेदातीतं सदा
गुरुं ॥ नित्यं पूर्णं निराकारं निर्गुणं स्वात्मसं
स्थितं ॥८४॥ परात्परतरं ध्येयं नित्यमानंदका

रं हृदयाकाशमध्यस्थं शुद्धस्फटिकसंनिभं ॥ ८५ ॥
मा स्फटिकमूर्तिरूपं दृश्यते दर्पणे यथा ॥ तथात्मा
नं चिदाकारं आनंदं सोहमित्युत ॥ ८६ ॥ अंगु
ष्ठमात्रं पुरुषं ध्यायते चिन्मयं हृदि ॥ तत्रस्फु
२८ रति भावो यः श्रुत्वा तं कथयाम्यहं ॥ ८७ ॥ अ
गोचरं तथागम्यं रूपनामादिवर्जितं ॥ नि
शब्दं तद्विजानीयात् स्वभावो ब्रह्म पार्वती ॥ ८८ ॥
यथा निजस्वभावेन कर्पुरकुसुमादिषु ॥ शी
तोष्णादिस्वभावेन तथा ब्रह्म च शाश्वतं ॥ ८९ ॥

स्वयं तथाविधं भूत्वा स्थातव्यं यत्र कुत्र चित् ॥ कि
ट भृंगेरिव ध्यानं तथा भवति पार्वति ॥१०॥ पिंडे
मुक्ता पदे मुक्ता रूपे मुक्ता शुभानने ॥ रूपाती
ता च ये मुक्तास्ते मुक्ता नात्र संशयः ॥११॥ पार्व
त्युवाच ॥ पिंडं तु किं महादेव पदं किं समुदा
हृतं ॥ रूपरूपातीतं चैव यत्तदाख्याहि शंकर
॥१२॥ श्रीशिव उवाच ॥ पिंडं कुंडलिनी शक्तिः पदं
हंसमुदाहृतं ॥ रूपं बिंदुरिति ज्ञेयं रूपातीतं
निरंजनं ॥१३॥ गुरोर्ध्यानं यथा नित्यं देहि ब्रह्म

स्वयं भवेत् ॥ पिंडे पदे तथा रूपे मुक्तास्ते नात्र
संशयः ॥१४॥ स्वयं सर्वमयो भूत्वा परं तत्वं वि
लोकयेत् ॥ परात्परतरं नान्यत्सर्वमेतन्निर
लयं ॥१५॥ यश्शोवल्ककरे देही सर्वसंगविवर्जि
27 तः ॥ एकाकी निस्पृहः शांतः स्थातव्यं तत्सदैव
हि ॥१६॥ लब्धं वाथ न लब्धं वा स्वल्पं वा बहु
लं तथा ॥ निःकामेनैव भोक्तव्यं सदा संतुष्ट
मानसैः ॥१७॥ सर्वज्ञपदमित्याहुर्देही ब्रह्मम
यो विदुः ॥ सदानंदः सदा शांतो रमते यत्र कुत्रचित् ॥
॥१८॥

गु॰ १२ | गी॰

पश्चैवतिष्ठते सोसौ सदेशः पुण्यभाजनः ॥ एत

स्य लक्षणं देवि तवाग्रे कथितं मया ॥ ९ ॥ उपदेशो

मया देवी गुरुमार्गं प्रदर्शितः ॥ गुरोर्भक्तिस्त

थाध्यानं सकलं तव कीर्तितं ॥ ७ ॥ अनेन तु

देवेश कार्यं तद्वदामि महत्तपः ॥ लोकोपकारकं

देवी लौकिकं तु न भावयेत् ॥ ९ ॥ लौकिकं कर्मतो

यांति ज्ञानहीना भवार्णवे ॥ ज्ञानी ना भावयेत्स

र्वं कर्मनिःकर्मणां प्यतु ॥ २ ॥ इदं तु भक्तिभावेन

पठ्यते शृणुते यदि ॥ लिखित्वा यत्प्रदानं यं त

त्सर्वं सफलं भवेत् ॥३॥ गुरुगीतामिदं देवी शु
द्धतत्वमयोदितं ॥ भवव्याधिविनाशार्थे स्वय
मेव जपेत्सदा ॥४॥ गुरुगीताक्षरं चैव मंत्रराज
मिमं प्रिये ॥ अन्येच विविधा मंत्रा कलांनार्ह
28 न्ति षोडशीं ॥५॥ अनंतफलमाप्नोति गुरुगीताज
पेन तु ॥ सर्वपापसमुहघ्नी सर्वदारिद्रनाश
नं ॥६॥ अकालमृत्युहरणं सर्वसंकटनाश
नं ॥ यक्षराक्षसभूतघ्नी चोरव्याघ्रभयापहं ॥७॥
महाव्याधिगतेजंतो विभूतिः सिद्धिदा भवेत् ॥

अथवा मोहने वश्ये स्वयमेव जपेन्नरः ॥८॥ कुशो
र्वा दुर्वया देवी असने सुखकं बले उपविश्य त
था देवी जपे ध्येकार्य मानसः ॥९॥ शुक्लासनेन
शांत्यर्थं वश्य रक्तासनं प्रिये ॥ अभिचारे कृ
ष्णवर्णं पीतवर्णं धनागमे ॥१०॥ उत्तरे शांतिड्या
प्यस्य वश्ये पूर्वमुखो हितं ॥ दक्षिणे मारणं प्रो
क्तं स्तंभने पश्चिमे मुखं ॥११॥ मोहनं सर्वभूता
नां बंधमोक्षकरं परं ॥ देवाभूताप्रियकरं रा
जानां वश्यमानयेत् ॥१२॥ मुखस्तंभकरं नृणां

सद्गुणानां विवर्धनं। दुष्कर्मनाशनं चैव स
त्कर्मसिद्धिदं भवेत्॥१३॥ असिद्धे सिद्धये का
र्ये निविग्रह भयापहं। दुःस्वप्ननाशनं चैव सुस्व
२९ प्नफलदायकं॥१४॥ सर्वशांतिकरं नित्यं वंध्या
पुत्रफलं प्रदं। अवैधव्यकरं स्त्रीणां सौभाग्यं
दायकः परं॥१५॥ आयुरारोग्यमैश्वर्यं पुत्रपौ
त्रविवर्धनं। अकामस्तु त्रिवारं वा जपन्मो
क्षमवाप्नुयात्॥१६॥ अवैधव्यं सकामेन ल
भते वान्यजन्मनि। सर्वदुःखभयं विघ्ननाश

उ० येत्नापहारकं ॥७॥ सर्वबाधाप्रशमनंधर्मार्थ गा०
१५ काममोक्षदं ॥ यंयंचिंतयतेकामंतंतंप्राप्नोति
निःश्चितं ॥१०॥ कामितस्यकामधेनुःकल्पित
कल्पपादपः ॥ चिंतामणिःश्चिंतितस्यसर्वमं
गलकारकं ॥११॥ लिखित्वायप्रदात्तव्यंदानंद
क्षिणयासह ॥ भोगकामोजपेद्योवैतस्यका
मफलप्रदं ॥१२॥ जपेच्छालक्षेश्रगोवेश्रगणप
तेश्रवेच्छोवैः ॥ सर्वत्रसिद्धिरंदृनीसत्वेसत्य
वरानने ॥१३॥ अथकाम्येजपस्थानंकथया

शिवराननेः। सागरे वा सरितातीरे तीर्थे हरिह
रालये। २२। गुरुदेवगतिस्तेषां गोष्ठे देवालये शु
भे। वटे वाथ्याऽथ मूले वा मठे वृंदावने तथा। २३। ।।
पवित्रे निर्मले स्थाने नित्यानुष्ठानतोऽपि वा। अ
30 वैदिकेन मौनेन जपमेनं समाचरेत्। २४। श्मशा
ने भयभूमौ अवटमूलोंऽतिके तथा। सिध्यंति
धौतरे मूले च्युतवृक्षस्य संनिधौ। २५। गुरुपु
जो वरो मुर्खौ तस्य सिद्धंति नान्यथा। शुभकृ
र्माणि सर्वाणि दिक्षा दिक्षादि सर्वदा। २६। सौ

स्तारभूमसंसासर्थं भवपाशनिवृत्तये ॥ गुरुगी
तांभजसिस्वान्तं तत्वज्ञः कुरुते सदा ॥२७॥ सद्देवं
सद्गुरुसाक्षात् स[illegible]ब्रं हृवित्तमनः ॥ प्रस्वस्था=
नानि सर्वाणि पविश्राणि न संशयः ॥२८॥ सर्वे
शेः शुद्धत्यासौ स्वभावाधमतिष्ठती ॥ तत्र
देवगणाः सर्वे क्षेत्रपीठवसंतिहि ॥२९॥ आ=
शनस्थः शयानस्थो गछतस्तिष्ठतेपि वा ॥ अ=
श्वारूढो गजारूढो सुसोपि जाग्रतोपि वा ॥३०॥
सागरे तु यथा तोयं क्षीरे क्षीरं जले जलं ॥ मि

नेकुंभयथाकाशंतथात्मापरमात्मनी॥७२॥
मुविष्णावैसदाज्ञानीगुरुगीताजपेनतु॥त
स्यदर्शनमात्रेणपुनर्जन्मनविद्यते॥७३॥
3। तथैवज्ञानिजीवात्मापरब्रह्मणिलीयते॥ऐ
क्याकारमतेज्ञानीयत्रतत्रदिवानिशी॥२२॥
ऐवंविधमहामुक्तःसर्वदावर्ततेस्वयं॥तस्मा
त्सर्वप्रयत्नेनभक्तिभावंकरोतियः॥२४॥गु
रोःसंतोषितेसर्वेमुक्तास्तेनात्रसंशयः॥भ
क्तिमुक्तिर्ईयाऽपाजिह्वाग्रेचसरस्वतिः॥२५॥

उ०
१८

अनेन प्राणिनः सर्वेगुरुगीताजपान्विताः ॥ स
र्वसिद्धिश्च तेणावै भुक्तिर्मुक्तिर्न संशय ॥ २६ ॥
सत्यं सत्यं पुनसत्यं निजधर्ममयोदितं ॥ गुरु
गीतासमं नास्ति सत्यं सत्यं वरानने ॥ २७ ॥ गुरु
र्देवो गुरुर्धर्मो गुरुर्निष्ठा परंतपः ॥ गुरोः प
रतरं नास्ती नास्ति तत्वं गुरोः परं ॥ २८ ॥ धन्य
माता पिता धन्यो धन्यो वंशः कुलं तथा ॥ धं
न्या च वसुधा देवी गुरुभक्तिः सुदुर्लभः ॥ २९ ॥
शरीरमिंद्रियं प्राणमर्थः स्वजनबांधवः ॥

पितामाताकुलंदेवीगुरुरेवनसंशयः॥४०॥
अकालजन्मनाकोट्योजेपव्रततपःक्रियः॥
तत्सर्वंसफलंदेवीगुरुसंतोषमात्रतः॥४१॥
विद्याधनमदेनैवमंदभाग्यश्चयेजनाः॥
32 गुरुंसेवांनकुर्वंतिसत्यंसत्यंवरानने॥४२॥
ब्रह्माविष्णुमहेशाश्चदेवर्षिःपितृकिंन
रः॥सिद्धचारणयक्षाश्चमुनयोऋषयोज
नाः॥४३॥गुरुभावेवरंतीर्थमन्यतीर्थंनिर
र्थकं॥सर्वतीर्थंचयोदेवीसद्गुरोःश्चरणां

३० १८

बुजे॥४४॥ इदं रहस्यं नो वाच्यं तवाग्रे कथितं म
या॥ सुगोप्यं च प्रयत्नेन यनात्सत्वं मवा प्रसी
॥४५॥ स्वामि मुख्य गणेशाद्यै वैष्णवादिषु पा
र्वती॥ मनसापि न वक्तव्यं मम सान्निध्यका
रकं॥४६॥ अतिवंचितपंकस्य अश्रद्धाभावं विरो
वपुवे॥ सवक्तव्यं मिदं देवी ममात्मासि सदा
प्रिये॥४७॥ अभक्ते वंचिके धूर्ते पाषांडे नास्ति
के नरे॥ मनसापि न वक्तव्यं गुरुगीता मिदं
प्रिये॥४८॥ गुरवो बहवः संती शिष्यवित्ताप

झला ॥ पुण्य सत्वासे चोखाळला ॥ तरी गुरु
कामनेउचा पला ॥ शोभो लागे ॥५०॥ ते नानासा
धनी फुला ॥ आचरला गुरु कामनेसहित ॥ मग
अनन्यज—नीपावत ॥ सद्गुरुरूपा ॥५१॥ म्हणो
नि गुरुरूपे आपोटी ॥ आहेत साधनाच्या को
टी ॥ ते रूपा ज्या मुक्रुठी ॥ तोचि धन्य ॥५२॥
33 परिसु लाहे हाती ॥ तरी तेथीची लोहे सर्वसं
पती ॥ तेसी गुरुचेरणी आसीती ॥ तो साधन
संपती ॥ म्हणावा ॥५३॥ येरत्वजोचि जाण ॥

निश्चयसी पावेखुण ॥ जो अनन्यगुरूचे रण ॥
आराधी होवे ॥ ५४ ॥ वेर शास्त्री ज्याचे महत्व ॥
निश्चयेसी परमतत्व ॥ तेनेण तागुरू नत्व ॥ मूर्ख
जन साधन करीती ॥ ५५ ॥ श्लोक ॥ यज्ञो व्रत तपो
दानं जप तीर्थं तथैव च ॥ गुरू तत्व मविज्ञाय मु ठ
स्ते चेतरे जना ॥ ३१ ॥ टीका ॥ आपुले हीत आपण ॥
नेणो निकेले पातकपण ॥ सुसतउपणे ती कण ॥
त्या गुनिजे से ॥ ५६ ॥ कीसांडोनि पावोरना ॥ पिउ
धावे वेळण ॥ तैसे सारसांडोनी कारण ॥ अमा

सिक्करिती ॥ ५७ ॥ पुसल्गिता जैसे पाणी ॥ नेपैके
येनिघेल्लोणी ॥ तैसे गुरुरूपेविण धणी ॥
साधनी राय अमाची ॥ ५८ ॥ पेरिले साबुरीचे
बन ॥ पाहिले चित्रीचे धन ॥ वंध्या गाईचे रा
न ॥ दीधले व्यर्थ ॥ ५९ ॥ मृग जैसे कांडिले ॥ अं
34 ण जैसे रांधिले ॥ तैसे गुरुरूपेविण अभ्यासि
ले ॥ व्यर्थ कान्हे ॥ ६० ॥ आसोत तेईतर जन ॥
सोसीती अमकारके साधन ॥ जे स्वप्न तेवी
कंगलेराण ॥ संसारिचे ॥ ६१ ॥ श्लोक ॥ गुरुत्व

लक्षणो नान्य सत्संसत्संवरानने ॥ तल्लाभार्थं प्र
यत्नेन कर्तव्यं च मनीषिभिः ॥ २२ ॥ टीका ॥ जया
तें ब्रह्मलक्षिजे ॥ तें हे जाणवोगरीजे ॥ गुरुरें
सें बोलिजे ॥ जयारूपातें ॥ ६२ ॥ तयाविण आन
नाही ॥ हें सत्य जाणवो हृदई ॥ निवाचा बोलिजे
रुपाहि ॥ व्यापतरूप ॥ ६३ ॥ ऐसें जाणो नितय प्रासी ॥ ॥
आवस्य लागावें प्रलपंथी ॥ तरी कैसी युक्ती ॥ हे
करेवी ॥ ६४ ॥ वैद्य मेठीचा आदर ॥ रोगी करीजे
सासत्वर ॥ कीं गांजीला तो केवार ॥ ईछिजे सा ॥ ६५ ॥

नातरीवनवाजोपोळला॥ ईछीजेसागंगाज
का॥ नातरीतोअंधला॥ डोकेमागे॥ ६६॥ की
धुउताईछीसांगडी॥ कीसमामईछीधांगडी॥
हैअसोजोरनालागीबुडी॥ सागरीरिजे॥ ६७॥
कीचकोरमागेचांदणो॥ कीमनंगमागेभाणो॥
३५ कीपतिरतेकारणो॥ वलुभजेसा॥ ६८॥ कीनि
दानजोहातीचढे॥ लोकेलेउपायमागेथोडे॥
पापरीजोम्रेनीपडे॥ सडुरलागी॥ ६९॥ तोच
चेतुरामाजीचेतुरा॥ बुद्धिवंतामाजीवराज

या गुरुरूप ताभे आदरा उपजला होय ॥ ८० ॥
जरी लणसीय कडासोस ॥ कीमर्थ करावा गु
रुरूपेस ॥ तरी ऐक देवी सावकाश ॥ वरानने ॥ ८१ ॥
श्लोक ॥ गुरु विद्या जगन्माया देहमज्ञान संभ
व्रित: ॥ उदय स्व प्रकाशो स्ती गुरुरी   देनभ
ण्यते ॥ टीका ॥ परम गुरु गहन ॥ ये माया चे
मोहन ॥ पीच देहे अज्ञान ॥ सर्व जना ॥ ८२ ॥
अनेक कल्पतया माझारी ॥ पडले जीव अज्ञा
न अंधकारी ॥ ते थे स्वप्रकाश उजेड करी ॥ त

पावोलिजे श्रीगुरो॥७३॥ममभायादुरत्यया आणिभ्रतीतरणतीआजपा॥तेसद्गुरुकृपि यापाया॥सन्मुखनव्हे॥७४॥श्लोक॥तन्मायया तोबुद्ध अभजेत्वम न्मैनिष्ठं गुरुदेवतात्मा॥३४॥
टीका॥ऐसीभागवतीमहीमा॥सर्वभावेगुरु
36 देवआत्मा॥भजेतोमायचीसमा॥उल्लंघुनी
जातआसे॥७५॥जोमायनेमोहिलोमीशीव तोहीकेलोदेहीजीवा॥ब्रह्मामुलक्ष्मस्वमेव सरस्वतीदेखो॥मी॥७६॥विष्णुमुलक्ष्मोवंदा

स्मशानि ॥ नारद शुकलका रूसंपत्ती ॥ हे स्वो
नेपाराशार तोठि वशीरदर्शनी ॥ औंचवला
तपाते ॥ ७७ ॥ ऐसे सांगतागरना ॥ लणोनि
माया जग मोहना ॥ तेथे साधारण जेना ॥ बा
पुडे तक्रिती ॥ ७८ ॥ तेथे गुरू नामे ख्याता ॥ तोसि
कशी माय चाघाता ॥ जो नवनावीता हाता ॥ ना
सी माया ॥ ७९ ॥ लणोनि मायाभिसी मानु ॥ की
माया जवर गभंजनु ॥ की मायामो तो नास्त्र
देरनु ॥ नाम माभजयाचे ॥ ८० ॥ तो वरी माय

चा स्वभाव ॥ जोवरी मग टल्यानाही गुरुदेव ॥
आतो त्याचे निरदर्शनी भव ॥ सर्वही हारे जिवा
चा ॥ ८१ ॥ येथे अनउ पाय ॥ करिता तेचि होय आ
पाय ॥ किं बहु नाश होय ॥ अधिक माया ॥ ८२ ॥
श्लोक ॥ ऐक्यं परैः श्रुतीवाक्यैरात्मारामध्वस
कारातो ॥ ऐशी करूया विधिने परंतु न वाक्य
37 ते ॥ ३५ ॥ टीका ॥ असी ऐक्यपणो श्रुती ॥ अद्वैतबो
धे गर्जती ॥ आणी आत्मा हा सर्वथी ॥ प्रका
शमान ॥ ८३ ॥ परंतु रया क्रुरास गुरुवाचुन

३०

२९ नपवे जे अपरोक्ष ज्ञान ॥ जरी उपाय अनेक आ
ला ॥ केले असती ॥ ८४ ॥ तुह्मी शिवनामाचे ॥
सामर्थ्य अगाध आहे त्याचे ॥ जे नाराक माप
निरीचे ॥ परमकारोरपसी ॥ ८५ ॥ ह्मणोनि वो
मनानी ॥ देखोनी अस्ताल्तु शिवमनी ॥ रूपा
उपजली आस्था त्यागुनी ॥ बोलाव पा ॥ ८६ ॥
जे तुवा पुसिले गोतमे ॥ गणन्यकरूनिया
प्रेमे ॥ जीव देहधारी कोणा नमे ॥ पावती श्र
मा ॥ ८७ ॥ ता जगतोपकार बोलला ॥ ऐकोनि आ

लाआलाडोळा॥मगउसळला कल्लोळा॥ऊ
र्मिचा तेव्हां॥८०॥म्हणोनी अर्जुनाचे हृदय॥तु
ज्याहातीं दिधलें वीसरूपे॥जेसे पावेल ऋत
चे पाय॥अनन्यभावे॥८१॥अज्ञानासमान
पातक॥अजीवकैचे पातक॥तयासि आ
पाश्चितदेखा॥पाहचोवनजपाचे॥८२॥[illegible]ल
38 हत्या सुरापान॥स्त्रीबाळहत्यादि गहन॥
ती बहु नाहथी भरून॥दुरितें जे जे॥८३॥
तेंहि कीं अज्ञानाचे सरी॥न पवती गे कोणे
परी॥हेंसीच

३० शास्त्राचीउ जरी ॥ प्रगट असे ॥ २ ॥ श्लोक ॥
कीर्तनैव स्तं पापं घोरं नाम्नापहारीण ॥ ३७ ॥
टीका ॥ जो आपणा आपणने ण ॥ म्हणजे आ
आपतारण केला तेण ॥ तय अल्महत्ये मतीउ
ण ॥ कोण ते पाप ॥ २३ ॥ ते सर्व पाप वि मुक्त
ला मे सद्गुरु पाद सेवणे अथी ॥ म्हणो नितृही
ते चिंता थी ॥ भजन न्यावे ॥ २४ ॥ पर्व्हु वीतार्थ
तपदाने ॥ नव्हे विजे ब्रह्मरूप जुणे ॥ वाचुंग
या रुहु भजने ॥ पकेवीण ॥ २५ ॥ ऐकवो भजन

महिमा॥ थोकोन बोलवे ज्या चि महिमा॥ असा
धारणा तुझा मे मा॥ ते णे बोलणे पडत से ॥१६॥
देहेवंत जन अपूर्वो॥ हे ब्रह्मरूप स्वयें क्षावे॥ त
रीच सर्व भावे॥ शोवावे सद्गुरु पाये॥ १७॥ श्लोक
सर्वतीर्थवगाहस्य संप्राप्नोति फलं नराः॥ गु
रुपादोदकं पित्वा शेषं शिरसि धारयेत्॥ ३८॥
39 टीका॥ समुद्र वलयां कीत॥ की ब्रह्मांडांत
र्भूत॥ तीर्थमा मे सुस्नात॥ करी जयाचे च
रणोदकें॥ १९॥ गुरूचे रणी॥ चे पाणी॥ सामा

जिसकळतीर्थाचियाओघी॥ लणोनीअप
न्नाजोन्हाणी॥मस्तकतेथे॥११॥आणीअंत
रीमाशान॥कदिता तेजीवन॥संसार्णवता
रण॥करीजना॥२००॥पाचेरणतीर्थाचा
प्रवाह॥तेचिसंसारार्णवतारीनाव॥ऐसा
धरोनियाभाव॥सेवनकीजे॥१॥सर्वतीर्था
वगाहनाचे॥सफळजीणेतयाचे॥जेणे
गुरुचरणीचे॥प्राशीलेपाणी॥२॥करुनि
यातेणेस्नान॥दीधलेदेहेबुद्धिचेदान॥

आणिखी ही महीमान ॥ ऐकत्याचे ॥ ३ ॥ श्लो
क ॥ शोषणं पापपंकस्य दीपनं ज्ञानतेजसा ॥
गुरुपादोदकं सम्यक् संसारार्णवतारकं ॥ ७१ ॥
टीका ॥ पापपंकीचे दर्दुर ॥ जे जाले मूढ नर ॥
जे नेणती पती माहेर ॥ वैराग्य वाटे ॥ ४ ॥ तपापा
40 पाचा उच्चार ॥ करिता ॥ जेलामळेलसाचा
र ॥ तोरु गिले कर्दम अपार ॥ शोषण करी ॥ ५ ॥
जयाचरणीचे पाणी ॥ सबाह्य पापा करी
पापा करी धुणी ॥ सकळ तीर्थामुकुटमणी ॥

पाहसेवनजयाचे ॥६॥ आणीआत्मज्ञाना
चेउद्दीपन ॥ करीजयाचेरणीचेजीवन ॥ की
बहुनासंसारसमुद्रतारून ॥ जाईजेजेणे ॥७॥
ओणखीसामर्थतयाचे ॥ नबोलवेसांग
वाचे ॥ हेसोणिअपारपणआस्तेचे ॥ बोलं
वेपडे ॥८॥ श्लोक ॥ अज्ञानमूलहरणं ॥ जन्म
कर्मनिवारणं ॥ ज्ञानवैराग्यसिध्यर्थं ॥ गु
रूपादोदकंपिवेत् ॥९॥ टीका ॥ समूळअज्ञा
नाचेहरण ॥ जन्मकर्मनिवारण ॥ ईयाका

हाले ॥ सोक्रमो । हा द्दिहारुणे ॥ विकारमात्र ॥ ७३ ॥
ते तेह्मणे मा ह्मे ॥ ऐसे नाथीले चिपेउ नघोसे ॥
नाचु लागे भोज ॥ संसारथामी ॥ ७४ ॥ परीमी भु
द्धबुद्ध निर्विकल्प ॥ हे मन व्हेला संकल्प ॥ औ
सा अज्ञाने अक्रम्ले ॥ यो नि हिंडे ॥ ७५ ॥ ते तेयो ।
निकरी कर्मी ॥ तैसा तैसा पुन्हा जन्म ॥ कर्मबद्ध
५१ अविश्रम ॥ फेरा पडे ॥ ७६ ॥ ते अज्ञान स्वकार्येसि ॥
जयाचेणा होइ क्रनिरसी ॥ वरी उदयकरीचि
ज्ञानासी ॥ वैराग्ययुक्त ॥ ७७ ॥ ऐसे जाणोनि पारखी

यांचे औषध जाण ॥ चेरजोरकु जयासी ॥ ९ ॥
आणी ज्ञान वैराग्य लाभ जाेउ ॥ तेणेउगवे आ
वधेचि कोउं ॥ जयाचे चर जोरकु जईपडेउ
दरामाजी ॥ १० ॥ आलामूळ अज्ञान तेकैसे
तरीमी कोण हे जेथे नुमसे ॥ मग विपरीत ज्ञा
न सासे ॥ रे ते हे मी चि माने ॥ ११ ॥ त्यारेहाचा
अभ्रम वर्ण ॥ आणी इंद्रियांचे ज्ञान कुउपण
की बहुनाअनात्माधर्म आपण ॥ ऐसेमानी ॥ १२ ॥
उपजेसावाटेणमरणे ॥ पेणेदेणे ऐकुपणेपा

स्तोत्रा वीआ न्हे नाठेवी॥ गुरुभजनी करावी
अखिल बुद्धी॥१॥ श्लोक॥ गुरुपादोदकं पा
नं॥ गुरुउछिष्ट भोजनं॥ गुरुमूर्ति सदाध्या
नं॥ गुरुस्तोत्र सदा जपेत्॥४१॥ टीका॥ पुनः
पुनः हेचि कीजे॥ भावें गुरुपादोदक सेविजे॥
गुरुउछिष्ट जेविजे॥ मनाचेनि सुखे॥१॥ ते
गुरुचे उछिष्ट उत्तरे॥ अभ्यासवीचे तुरे आ
५२ चेनि ब्रह्मांड आपरस थोरे॥ पोसती गाये॥२॥
गुरुचे उछिष्ट अंन॥ ते अंगचलीय आपण

॥श्लोक॥

तेथेभरथानयालाउन॥ कैचेमिळे॥ २१॥ सेम
लभागवतउच्छिष्टभोजनेंदासां तवमायाज
यमही॥ ८२ टीका॥ हेसेउद्धवाश्रीरूष्णाब्रो
लेपाहीं॥ जयारोषनावनेंविजरी॥ आणीअ
विधानासोनिपाहीं॥ मायेपासावहोईजे॥ २२॥
सद्गुरुचेरोष॥ जेनविऊउरेनिष्कर्ष॥ ते
सामवेरोषवितारोष॥ केविउरेमायेचा॥ २३॥
पहिलीउअन्नादिकाचेरोष॥ घेताअसतिकी
पहिलेरा॥ जाचेअवतारलोकसंग्रहास॥ जा

ठेउं असती ॥ २४ ॥ परित्राण साधूचें करावें नि
ग्रहण पापाचें ॥ ह्मणोनि धर्मसंस्थापनेचें
रूढ बांधिले महत्व ॥ २५ ॥ तेथें साधारणें विश्व
ईजन ॥ तो वाक्य अभिप्राय नेणोन ॥ गुरू
मयकाते ठेउन ॥ वर्णसंकर करू जाती ॥ २६ ॥
अथवा सवर्णी पथेसाचार ॥ असाच वाटे
ल प्रचार ॥ साक्षापा हा ह्मणती शास्त्र ॥ म
43 य बोले ॥ २७ ॥ परीशा स्वहृदई न चोजवे ॥
अधर्मिरती तो स्वभावे ॥ ह्मणोनि जनथावे

आम्रवृतपंथी ॥ २८ ॥ सात्ताभिवोहिमाळयसु
तो ॥ हे विघरकृष्णावेलुते ॥ म्हणोनि नावेके आ
मुते ॥ बोळावे पडिले ॥ २९ ॥ तू जन हित पुढा
रलीस ॥ म्हणोनि उपळविळे या गोष्टिस ॥
गुरुरूपिहृ ईयावाक्यास ॥ शोधन केले ॥ ३० ॥
अन्यथा उच्छिष्ट अन्नाचि प्राशी घडे ॥ तैकाय
ऐसे जन थोडे ॥ या लागी हे कोडे ॥ नमानावे
ईयठाई ॥ ३१ ॥ तनू प्राण जिवे भावे ॥ जया
चे चरणी अनुसरावे ॥ तेथे अन्नमात्र रोप

प्यावे ॥ गवे रोस कोण ॥ ३३ ॥ वहुत कसू नियम
जग ॥ अंन मागे करी लगबग ॥ खणो नि हेगे
ही संग ॥ बोलावी पडे ॥ ३४ ॥ पछवी स ज्ञाना
करावीन लगे विचार णा ॥ भजन हात वदी
तपा च्या मनी ॥ अव गम लीअसे ॥ ३५ ॥ व
र्णाश्रमे चालावे ॥ हे गुरु ने नेम के स्वभावे
सालाचि अह्ना भंगो नि भजावे ॥ तया ते वे
५५ सो ॥ ३६ ॥ जे जे हा भोजन करी ॥ ते ते श्री गुरु
चा नेवेद्य स्विकारी ॥ ते उच्छिष्ट सर्वोपरी ॥ न

हे कैसे ॥ ३७ ॥ किंबहुना विषयमात्र ॥ गुरुस
अर्पिले सर्वत्र ॥ मग जे जे भोगी ते ते पवित्र
गुरुचे चि शेष ॥ ३८ ॥ तैसा निर्विहित स्वधर्मी
गुरुभजनास प्रेमे ॥ अन्यथा भजनें चें महि पी
मे ॥ अभक्तीचा पावे लो ॥ ३९ ॥ आसो आता लो
वणी ॥ धावी अखंड गुरुशेष धणी ॥ आणी
ध्यान अंतःकरणी ॥ श्रीगुरुमूर्तिचे ॥ ४० ॥ जे स व
ध्यानारहित ॥ जे परासरस्वभोजत ॥ ते चि ते
रु गुरुपद निश्चित ॥ आनंद नो है ॥ ४१ ॥ ते गुरुरूप

नाकंकेमना ॥ लजोनिगोचिलैभकनपना ॥ मो
नवीनहिहरिलाजना ॥ आकुलेअैसो ॥ ४३ ॥ दृथी
नीहूजाकरावी ॥ तेतकेसोआकुलावी ॥ लणो
निगोसद्द्रूपलआहावी ॥ स्थंगुलीजैसी ॥ ४४ ॥
यालागीतेरूपडे ॥ जरीइंद्रियातेआलुडे ॥ तरी
मनुष्यबुद्धितयाकुडे ॥ मानुनये ॥ ४५ ॥ मनेकरा
वेध्यान ॥ जैसेसावधशोधायमान ॥ परीबुद्धि
45 पानिश्चयज्ञानघन ॥ मामरुस्य ॥ ४६ ॥ सोने
चिजालेआलंकार ॥ कीउदकेचीगोठलीगार ॥

णीवृत्ताचियाअपार ॥ कणिकापिजन्मा ॥ ४७ ॥
आसोहेचराचरपाहाता ॥ नांदेरवीऊयेकस
ता ॥ मासद्गुरुब्रह्मरूपलणता ॥ संदेहकोण ॥ ४८ ॥
गुरुध्यानेमन ॥ करावेसंयपावन ॥ गुरुस्तो
त्रवरन ॥ अवर्तविजे ॥ ४९ ॥ श्लोक ॥ काशीक्षे
त्रंनिवासंचजान्हवीचरणोदकं ॥ गुरुविश्वे
श्वरसाक्षात्तारकंब्रह्मनिश्चितं ॥ ५० ॥ टीका ॥
वस्तीजेथेश्रीगुरूसी ॥ तेचिजाणावीक्षेत्रका
शी ॥ उदकपावलेचरणासी ॥ तेचिजाणावी ॥

३०
३८

रक्तीबोधकरारकी॥ हे ज्ञानेंणीगुरुपाईमि
ळती॥ तीर्थराज ऐसीयुक्ती॥ मज्जनकरावेंम
नतेथे॥ ५४॥ परीप्रयागराजकाशी॥ हे असे पे
केदेशी॥ तैसेंनव्हे गुरूसर्वदेशी॥ सर्वप्रकारें॥ ५५
काशीमरणेंमोक्षहोय॥ पंचक्रोशीपरमीत
मोय॥ तैसेंनव्हेतज्याचेपाय॥ सुक्ष्मआणीसो
46 पारे॥ ५६॥ पापतापस्नानेंजाती॥ हे गंगेचिनिखा
तख्याती॥ परीसमूळअज्ञानवस्ती॥ नासेनरा
के॥ ५७॥ तैसीनव्हेगुरुचरणीचीगंगा॥ आइका
३८

जान्हवी ॥ ५० ॥ आणी विश्वनाता विश्वेश्वर ॥
तो चि श्रीगुरु निर्धार ॥ जो तारक ब्रह्म मंत्र ॥ उ
पदेशी जगाते ॥ ५१ ॥ श्लोक ॥ गुरोः पादांकितं
क्षलागयास्ते चाक्षईवट ॥ तीर्थराज प्रयागो
सो गुरुमूर्त्तिर्नमो नमः ॥ ४९ ॥ गुरुपादांकित नगरी
र ॥ करोने आपुले निरंतर ॥ ते चि गया शीर
जेथे पितर ॥ पिंडदाने उद्धरती ॥ ५२ ॥ शीर ठेउ
नि सद्गुरुच्या पाई ॥ पिंड अर्पीवा ते पठाई ॥
ईतुके न्हणमई उतीर्ण व्हावे ॥ ५३ ॥ भक्तीवि

नेसीपातकेनेभंगा॥ यात्वागीगुरुमूर्त्तिवेगों
उपमान्येनाही॥५८॥ यद्वीतीर्थक्षेत्रेसीगुरु
उपामिलाहाविचारु॥ दावीलाजोआहरुभा
वेकातेउपजावया॥५९॥ जेणआमृतनाखिके
नाही॥ त्यातेप्रेरोचनकरावीकाई॥ जेचार्करा
औसोचविणाही॥ नसणानीकंगोड॥६०॥ रै
सेजाणोनिगुरुसगरीमा॥ भाविलेहेच्यिचकंआ
५१ ला॥ हेकरेवीनित्यनुतनप्रेमा॥ करुनकानी॥६१॥
श्लोक॥ गुरुमूर्त्तिस्मरेनिसंगुरोर्नामसदाजपेत्॥

गुरुराज्ञा प्रकुर्वीत गुरुरन्न्यभावयेत् ॥५५॥
टीका ॥ जो सच्चिदानंद घनु ॥ जो नटल्लो सु दृ
तनु ॥ स्वरूपाने ध्यानी मनु ॥ जओ जिपालो ॥ दृ
नासी सकल संसार काम ॥ ते गुरुचे समर्थ
नाम ॥ अखंड जपावदन पद्मा ॥ पार्वतीतु सो दृ
हे कापसां गुवो सुंदरी ॥ न निघावे गुरु अइसे
बाहेरी ॥ गुरुवाचोनि अंतरी ॥ भावना आन
सिवो नये ॥५५॥ राजहंस पं कालये ॥ नाणी
वेचातक मेघी तोये ॥ भीपतिव्रता नपाहे प
॥

रपुरूपकाम ॥ ६५ ॥ तैसा गुरूचा अंकितु ॥ जो
वचे अन्यदैवत पां गिळा ॥ हरिहरब्रह्माजाळा
गणनाचि नाही ॥ ६६ ॥ श्लोक ॥ गुरुवत्क्रस्थि
तं ब्रह्म प्राप्यते तत्प्रसादयेत् ॥ गुरुमूर्तिस
दा ध्यानं यथा स्वैरिणी योषिता ॥ १६ ॥ टीका ॥
गुरुवत्क्राची खाणी ॥ तेचि परब्रह्मपाही
रू चीजननी ॥ पै गुरुकृपा मुमुक्षु मणी ॥ जे या ते
होय ॥ ६७ ॥ तयासीच मारपीवडे ॥ जयाते गुरु
४७ कृपा जोडे ॥ ते कृपे आधीन रोकडे ॥ ब्रह्म आहे
॥ ६८ ॥

गुरुब्रह्मदोन्हीयेक ॥ हेतीबोधीगुरुनायेक ॥
सभोगेभजनासीनावेक ॥ तोगेठाव ॥ ६९ ॥
गुरुमुर्तिचेध्यान ॥ कैसेआसावेअनुसंधा
न ॥ जैसेखेचरीचेमन ॥ परपुरुषीध्याय ॥ ७० ॥
श्लोक ॥ स्वाश्रमंचस्वयातीचस्वकीर्तिपुष्टिव
र्धनं । अन्यत्सर्वपरित्याज्यगुरोरन्यन्न
भावयत् ॥ ५८ ॥ टीका ॥ स्वाश्रमस्वयातिकी
र्तीनवाढवीताहेस्थितीअनन्यभावेगु
रुमुर्तीभजावीभावे ॥ ७१ ॥ जरीपातनेथेर ॥

आणी आम्ही शिवरा कोर्तिचा विस्तार । स्वयें
सांभारी ॥७२॥ परी गुरू नीण हे पदवी । साज्य
नि ऐसी जाणावी ॥ श्रीण्य वीण अपवी । उप
णे ऐसी ॥७३॥ श्लोक ॥ अनन्याश्चितनातमा
सुलभं परमंपदं । तस्मात्सर्वप्रयत्नेन गुरुरा
धनं कुरु ॥७४॥ टीका ॥ अनन्यचिंतनें गुरुचे जे
सं करावें लक्षणासी कैसें । तरी अज्ञात पक्षी जे
५.१ सें पासीजी धाय ॥७४॥ कीं तिमासाचे बाळ
कानें भोजेन नीवेण आणीक । नाही गुरुविण ।

३०

५१ अनेका ॥ अचित ऐसी ॥ ७५ ॥ ऐसा चि अनन्य
ती त्याचा नेथु ॥ तैं सुलभ ज्याचे पर ॥ नेहीं कैसे
विषय ॥ ऐका कौंत ॥ ७६ ॥ जे थु नि मायामा
ता तत्वे भासले ॥ तेथुनी चराचर विस्तारले ॥
परलोगनि पाहोतासे चले ॥ आपेआप ॥ ७७ ॥
जे मापरी पावता ॥ नाही पुनरावृत्ती वार्ता ॥
जैसा तेज मते जता ॥ सूर्य सोमा ॥ ७८ ॥ ऐसे
परम्रपद जैसे कडे ॥ ते अनन्य चिंतने अजुडे ॥
परी आणिका उपाईनातुडे ॥ ऐसे जाण ॥ ७९ ॥

गुरु चिंतने गुरु जोडे॥ भाई कुउपाये नातुडे॥
पालागी सर्व प्रयत्न गुरु भक्ती कडे॥ अनु
सरेरवी॥ ८०॥ प्रेले आणि पुरुषार्थे॥ चिते
चिते जीवे अर्त्ती॥ गुरु सेवे चेनि स्वार्थे॥ नेधा
ईजे तुवा॥ ८१॥ श्लोक॥ गुरुवक्त्र स्थिता विद्या
गुरु भक्त्या च लभ्यते॥ त्रैलोक्ये स्फुट वक्तारो
देवाद्यासुरपंनगा॥ ८२॥ टीका॥ चेद्धि आम
50 तआहे॥ ते स्वप्रभुनि पेईजे कां पा॥ सर्वमाथा
चा मणी पाहे॥ बैसे तो न लभे॥ ८३॥ चिंतामणी

५२ चिंतलें देतो ॥ परी कायमोलें मिळेलतो ॥ बा
पुनि कल्पतरूचा विजेतो ॥ ब्ह्मेचि घरी ॥ ८३ ॥
तैसी सद्विद्या गुरुच्या मुखी ॥ आहे निश्चित
निकी ॥ परी ते भक्तिविणे आणखी ॥ उपाये
नये ॥ ८४ ॥ नयधना चिये सवसाठी ॥ नयउप
चार पालटी ॥ न द्वे सद्विद्येसी भेटी ॥ वरपं
गे करी ॥ ८५ ॥ नय का वाउ कुटे ॥ नयना नागि
टे ॥ जरी मंजने गुरु तुटे ॥ तरी चलोमे ॥ ८६ ॥ जा
णा गुरुचा पुत्र आता ॥ धनधान्य समृद्धि दे

ता।। परीअनन्यभक्तीनकरीता।। नलमेंसौं
तो न।।८७।। शास्त्रसंभारउलंघ्यो।। तोसांगवेद
आपितु।। करेनानाउपायभनु।। परीदुर्ल
भज्ञान।।८८।। तोज्ञानगोष्ठीसांगो।। सोहा
रोहारभिक्षामांगो।। नानाकथाइतिहास
सांजो।। लोकामती।।८९।। हैं पुनः पुन्हाकाय
मागेसांगीतलेउपाय।। गुरुभजनेविणे
नव्हे सद्दृढसीसाजणो।।९०।। देवदानवमा
5। नवा।। चारणगणगंधर्वा।। भजतागुरुदेव
ज्ञानकैचे।।९१।।

श्लोक॥ गुकारस्त्वंधकारस्यारुकारस्तेज
उच्यते॥ अग्यानग्रासकंब्रंह्म गुरुरेवन सं
शयः॥५७॥ ऐकैदेवीचेतुरे॥ गुरु ऐसीदोनि
अक्षरे॥ सारगिलीनेरशास्त्रे॥ तयअर्थी॥६२॥
गुकारतोपहिला॥ तोमाया अंधकारवहि
ला॥ मगरुकारजो उगवला॥ त्रिज्ञानुजे
सा॥६३॥ ऐवंमायाभ्रोतीग्रासक॥ सत्प्रका
सेकसप्रकाशक॥ गुरुब्रह्मऐसाविवेक॥
संशयनधरी॥६४॥ श्लोक॥ गुकारोप्रथ

मोवर्णोमायाग्निगुणासक्तः॥ रूकारो
द्वितियंब्रह्ममायाभ्रांतिविमोचकं॥१४॥
जेसबळसाकारब्रह्म॥तोगुकारनमुंउत्त
म॥रूकारतोनिःसीम॥मायाभ्रांतिविमो
चक॥१५॥मानाअंऊँकारीअकारजे॥सोनेपी
परीस्पर्शजाले॥तेचिनिखीळपणेबोलि
ले॥शुद्धहेम॥१६॥तैसाप्रथमवर्णगुकारु॥
तयेराविलाविग्रहविस्तारु॥मगनिखीळ
52 पणेरूकारु॥अर्थरावी॥१७॥ऐसेगुरूपद

सुभगे॥ सविस्तारे जाणावेलागे॥ जेदेवा
चियमतीजागे॥ नव्हेकदा॥ ९८॥ श्लोक॥ देवं
गुरुपरं श्रेष्ठं देवानामपिदुर्लभं॥ तताह
हूगणाश्चैवगंधर्वाच्यअपुजितं॥ ९७॥ टीका॥
देवसर्वासीथोरु॥ परीदेवाचिसेव्यश्रीगु
रु॥ रामकृष्णादिअवतारु॥ गुरुचेदास॥ ९९॥
वसीष्टगुरुश्रीरामा॥ संदीपानरूपपर
मात्मा॥ वोकरभजेश्रीरामा॥ गुरुत्वेकर
णी॥ १००॥ नारदप्रल्हादशुक॥ हनुमंत

विभीषणा नास्तिकः ॥ ४ थु परिक्षितीजनो
का ॥ जे जे कोणी ॥ १ ॥ परी गुरूपर हे अभिनव ॥
शोविती भक्त अथवा देव ॥ हाहा हुहु गंधर्व ॥
पुजिती ज्याते ॥ २ ॥ श्लोक ॥ ध्रुवं तेषां च सर्वेषां
नास्ति तत्त्वं गुरोः परं ॥ गुरोराराधनं कार्यं जी
वितत्वं निवेदयेत् ॥ ५४ ॥ टीका ॥ तयां देवांदा
नवां ॥ ऋषी मुनी माहानुभावां ॥ हे आसोमा
पे अधीन सर्वां ॥ गुरूहून श्रेष्ठ नाही ॥ १ ॥ जरी
सूर्यासि सहस्र उगवे ॥ से सुद्धको णासि न्हाणवे ॥

53

ळीग गणस्ता टवे ॥ कवंणा पोटी ॥ धा जरी
डोळिया डोळे होती ॥ मस्त कामस्त करो
मती ॥ कीरत्नाचिय जोती ॥ वोपरीजे ॥५॥ की
आम्रता सुचिकर जोडे ॥ थीनीसी कार्य
ळे घडे ॥ तरीच गुरुहूनपरते घडे ॥ आणि
खीतत्व ॥६॥ देवाहुनि देव थोरु ॥ ऐसा शा
स्त्री आहे विचारु ॥ परी सद्गुरुहूनि सद्गुरु ॥
ऐसा कैचा ॥७॥ मणसी मंचेत नेउपरोसी
ती ॥ लयलक्ष सावित्री ॥ ते गुण ग्राहा कव

आक्नीजेती॥ उरूतत्वनाम॥८॥ जैसाअ
स्म उपकारू जोकरी॥ तयाते गोरवीजे चै
तुरी॥ तुमायबापगामजवरी॥ रूपा केलो॥
॥९॥ परीजेसेहानिर्धाप॥ मणतामनीमाल
पाप॥ अथवाअवेरीआणिकोपे॥ बोलोनै
दी॥१०॥ जोरेतयोगेसंभवी॥ यानीहारेउप
जवी॥ सापतियाचिहेपरवी॥ जेदुसरेनेसा
रे॥११॥ माजोआत्मत्वेउपजवी॥ साप्रसानें
हेचिवाढवी॥ अविनाशठेवी॥ अक्षईकरूनि॥
॥१२॥

54

जो काळाचा काळा गुनेहीधाव ॥ जो मायचे उ
रो नेदीनाव ॥ तोयकसजुरराव ॥ दुजा केंचा ॥ १३ ॥
सर्वाहूनि परमाया ॥ तीहीहूनपैरलण
वया ॥ श्रेंले विणे आणि काया ॥ शोभेनत्रा
के ॥ १४ ॥ तया ब्रह्मा ब्रह्मपण ॥ स्थापिले स्व
वचनेजेणे ॥ परब्रह्मी ब्रह्माचे जिणे ॥ लपा
ले होते ॥ १५ ॥ परब्रह्मी ब्रह्म जे केवळ ॥ नभ
जैसीहे कायनवळ ॥ परीउपहासेवरळ
लागती कर ॥ १६ ॥ मरती आणि उपजती ॥

त्रिविधतापे तापती॥ परि स्नानमात्रे स्वहिती
हे नावडे जयां॥ १७ तयां सुलभ स्वरूपण॥ अ
त्यंत अमेय स्मरणे न॥ स्थापिले जेणे करु
णा॥ पंढरपुरी॥ १८ आणि मूळाचे सुदृढ त्व
शाठिले॥ वेदशास्त्रीचे हृदय काढिले॥ जेणे
स्वहिताचे वाढिले॥ अमृत जीवा॥ १९ जेणे
तीर्थ पवित्र जाले॥ जेणे निगमा मान्य केले॥
जेणे शास्त्रा ते बुझावीले॥ एकाची बोले॥ २०
55 पुराणे परळी औढे भरी॥ रिघाली फक्का

मद्रुराच्यारी ॥ तेआणोनिदेखिलीपरी ॥ नि
ष्कामाच्या ॥ २१ ॥ स्वधर्मीसमर्थपणेउंचा
इला ॥ तवरंभअहंकारतयासेचला ॥ तया
चाहिकेउलाविणाकुजेणे ॥ २२ ॥ अष्टांगयो
गभरलाहटा ॥ हेरेबुद्धिपउनितयामेटा ॥
तोहीआणिलावाटे ॥ विवेकाचे ॥ २३ ॥ वर
कउरयाक्षमाकुंवारी ॥ माहेराआणिल्या
शांतिच्यापरी ॥ असेसर्वाहीगोमटेकरी ॥
दयाकुजो ॥ २४ ॥ तयासकुरूहूनिमेरा ॥ बोल

तावाचे लागे कुस ॥ ऐसे देवी सांगतो सार ॥
प्रतिज्ञा करूनि ॥ २५ ॥ जरी उमे माझ्याठाई ॥
तुज विश्वास आसे काही ॥ तरी गुरु ह्मणि
परते नाही ॥ तव जाण ॥ २६ ॥ श्लोक ॥ आसनं
शायनं वस्त्र वाहनं भूषणादिकं ॥ साधके
न प्रदातव्यं गुरु संतोष कारकं ॥ ५५ ॥ टीका ॥
ऐसे गुरु पद श्रेष्ठ ॥ जाणोनि सर्व भावे वरी
ष्ट ॥ तेपवें चुनये श्रेष्ठ कनिष्ठ ॥ पदार्थ मात्र ॥
56 २७ ॥ पर्यंकी कनक तरूचा पाट ॥ कायहीजे

सांगईटा ॥ तैसे अविनाशपद ताव रिष्ठ ॥ त
याकोण तेप्रत्यार्पण ॥ २८ ॥ जे जे पदार्थ धनधा
न्य ॥ ते गुरू निछाकेचे अन्य ॥ मोहउनिदाते
पणसोजन्य ॥ जो उजेकैसे ॥ २९ ॥ परीयेयेईतु
केचियोर ॥ जो सद्गुरू रूपासागर ॥ शीष्य
मतीउदार ॥ परीशोकरी ॥ ३० ॥ नीचोन साधु
केसामर्थ्य पणआवे ॥ गुरू न अभ्यास सलगो
निघावे ॥ ऐसे न होतो अघवे ॥ त्याचे चिअ
से ॥ ३१ ॥ परीवाळके जैसे रवेळविजे ॥ आणी
॥ तपाआपणचिवस्तकरिजे ॥

हे बोलियामाजि जे । आपणचि पुढती ॥ ३२ ॥ मेज
री आइके हेउ लागे । तरी पिता अत्यंत आनंदे
म्हणे । तयाचा मुका य सांगे । विशेष जाला ॥ ३३ ॥
तैसे तैसेचि आसन शयन । भूषण धनधा
न्य वस्त्र जाण । हे त्याचे त्यासी देता आपण
संतोष उपजे ॥ ३४ ॥ हे आसो वो आता सुंदरी
गुरु संतोष जया परी । ते करावे सर्वा प्रकारी
अभिप्राय ऐसा ॥ ३५ ॥ श्लोक ॥ गुरोः शरीरधर्म
कार्यजीवितं वेगनिवेदयेत् । कर्मणा मनसा

57

४१ वाचासद्गुरुरायधणुसं ॥५६॥ टीका ॥ मनसावा
च्याकाया ॥ अर्पावी श्रीगुरुराया ॥ येनेहीनप
अखियां पुढें ऐका ॥ ७६ ॥ जयालागी रहे प्राण
तेजीविलकरावे अर्पण ॥ जैसा हितीआपुल्या
निपुण ॥ तेही श्रीगुरुसें तोषवीजे ॥ ७८ ॥ श्लोक ॥
ले शीर्षंडुनमस्कृत्य गिजौ गुरुसंनिधौ ॥ शरी
रमर्थसंप्राप्त सद्गुरुभ्यो निवेदयत् ॥ अन्य
स्त्राद्रिकं सर्व सद्गुरुभ्यो निवेदयत् ॥ ५७ ॥ टीका
त्याजसी ओनि समस्त ॥ शीर्षंडुनमस्कृत्य

गुरुसंस्कारा वा यथोक्त॥ वारंवार॥३८॥ देहधि
आपीवा पाई॥ तेपे शरीर समं धार्थ काई॥ थ
नथा न्यारि कही॥ बंधन हीन पडे॥३९॥ लड
के हेता सत्य जो है॥ ऐसा कोण जो मागे सु
व ते॥ को फुट कोक है॥ चेम्नि पावे॥ परीसु लामो ४०॥
तैसे उटके देह माया सूत॥ तेथी चे पदार्थ
तैसन्य वत॥ तेही वं चिता के से होत॥ लोइके
सांग॥४१॥ हाहा सुत ग्रह संपसी॥ ममतासो
जोन्हि चित्ती॥ आपी वया चिर रती॥ ऐसी जसे॥४२

श्लोक समत्साग वत् ॥ ईष्टं दत्तं तपो जप्तं वृत्तं य
श्चात्मनः प्रियं ॥ दारान्सुतान् गृहान् प्राणान्
यत्परस्मै निवेदयत् ॥ ५ ॥ टीका ॥ दान व्रत जप
तप ॥ जे अर्पणा ईष्टारूप ॥ ईहपरलोक अल्प
दुर्लभ भोग ॥ ४२ ॥ दारा सुत गृह प्राण ॥ अ
र्पि तो हेसी तुच्छ ॥ क्राहीं न ठेवी मा झे हाणो
न ॥ मम ते पासी ॥ ४४ ॥ चेक्रांमृत तळी चंदे
नवनिध्यासिद्धि लोभ जोडे ॥ परी मने ते प्रसुरडे ॥ क
अपणा हुनी ॥ ४५ ॥ का पन वाचा हा श्लोक ॥

सर्व जाणती पुण्यश्लोक । सर्वही अर्पिले ।
विवेक । सत्य जाणे ॥ ४६ ॥ परी अर्पणाचि
तां तोटी । तेही ऐसी अहंगोष्टी । स्वतां सिद्ध
अभिमान पोटीं । तो निःशेष सांडावा ॥ ४७ ॥
मी माझेपण सांडे । तरीच अर्पण होती चढे
पकुवी अहंकारा वरपडे । अर्पिले होय ॥ ४८ ॥
श्लोक ॥ क्रिमी कीट भस्म ईष्टा दुर्गंधी मल
मूत्रकं । श्लेष्म रक्त त्वचा मांसं न वंचयत्सुव
रानने ॥ ४९ ॥ टीका ॥ पकुवी तरी न अर्पितां । या

सीमम अहंकार धरिता ॥ ऐं वरान ने आता ॥ रू
पत्पाचे ॥ ४९ ॥ देहा लागले सकळा ॥ ते देह चि आ
धी कुस्मळ ॥ कृमी कीट मृत्तिका केवळा ॥ प
रीणाम ज्याचा ॥ ५० ॥ म्हणोनि वो सुनयने ऐके
वें चुनय गुरू कारणे ॥ तरी सार्थक जीणे ॥ अ
न्यथा व्यर्थी ॥ ५१ ॥ कन्या गुणवंती रूपवंती ॥ प
रीते नरिजे वराती ॥ तरी ते पेउनि उभया म
ती ॥ व्यर्थ कां न वे ॥ ५२ ॥ कीजो ठेले कधी थन
की रांधिले सुगरणी अंन्न ॥ ते भोगावे चि वाचुन

ठेविताहाणी ॥ ५३ ॥ तैसेरहे पाऊ ताघातउगे
चिउपेक्षिताव्यर्थ ॥ तेयेगुरुअर्पणेसार्थ ॥ अ
न्यथाहाणी ॥ ५४ ॥ श्लोक ॥ संसारवृक्षमारूढाः
पतंतिनरकार्णवे ॥ येनोध्दृतमिदंविश्वं तस्मै
श्रीगुरवेनमः ॥ टीका ॥ संसारवृक्षावरी
आरूढले ॥ जननरकार्णवीपडोठेले ॥ तेपत
नजेणेंचुकविले ॥ तयाश्रीगुरूनमोनमो ॥ ५५ ॥
श्लोक ॥ गुरुर्ब्रह्मागुरुर्विष्णुगुरुर्देवोमहेश्व
रा ॥ गुरुरेकपरब्रह्मतस्मैश्रीगुरवेनमः ॥ ६१ ॥

उ०

५२ ब्रह्माविस्नुमहेश्वर॥ गुरुपरब्रह्म चिनिर्झरि
सणोनिपुः पुनानमस्कार॥ तयाचेपाई॥ ५६
श्लोक॥ अज्ञानतिमिरांधस्य ज्ञानांजनशलो
कया॥ चक्षुरुन्मीलितंयेन तस्मैश्रीगुरवेनमः
६१ टीका॥ अज्ञानतिमिरांधजोले ज्ञानांजन
घालोनियासके॥ अद्वैतरत्ननिउघडीलेडोळे
तयाश्रीगुरुतेनमो॥ ५६॥ ५७ श्लोक॥ अखंडम
उलाकारं व्याप्तंयेनचराचरं॥ तत्पदंदर्शितं
येनतस्मैश्रीगुरवेनमः॥ ६२ टीका॥ येअखं

उमंउंकार॥ व्यापिरहे जेणे चराचर॥ ते
अंगेचिदाउनिकुरूले स्थिर॥ तया तेनमो ॥५७॥
श्लोक॥ सर्वश्रुतिशिरोरत्नविराजित
पदांबुजे॥ वेदांतगर्भसूर्याय तस्मै श्रीगु
रवे नमः॥६४॥ टीका॥ श्रुतिसारसिरोम
णी॥ विराजे जयाचे चरणी॥ जो अद्वैता
श्रुनितरणी॥ तयापुढतीनमो॥५८॥ श्लो
क॥ यस्यस्मरणमात्रेण ज्ञानमुत्पद्यते
स्वयं॥ स एव सर्वसंपत्ति तस्मै श्रीगुरवे नमः॥
॥६५॥ टीका॥

81

नयाचे स्मरणमात्रे ज्ञान॥ उद्दीपनप्रकाश
मान॥ करी ब्रह्मसंपत्ती ने संपन्न॥ तयातेन
मो॥ ५१॥ श्लोक॥ चैतन्य शाश्वतं नित्यं व्योमा
तीतं निरंजनं॥ बिंदुनादकलातीतं तस्मै श्री
गुरवे नमः॥ ५१॥ टीका॥ शाश्वत शांत चैतन्य॥
बिंदुनादकळा अंन्य॥ व्योमातीत निरंजन॥
तद्रूपे नमो॥ ५१॥ श्लोक॥ स्थावरं जंगमं चैव
अचरं चरमेव च॥ व्याप्तं येन जगत्सर्वं तस्मै
श्रीगुरवे नमः॥ ५२॥ टीका॥ स्थावर जंगम

चराचर ॥ व्यापिले जे ते जग सर्व ॥ पुढत
पुढतीं नमस्कार ॥ तया गुरु तें नमो ॥ ६७ ॥ श्लो
क ॥ ज्ञान शक्ति समारूढं तत्वमाला विभू
षितं ॥ भुक्ति मुक्ति प्रदातारं तस्मै श्री गुरवे
नमः ॥ ६८ ॥ टीका ॥ ज्ञान शक्तिचा अंगीकार
शोभे तत्वमाळा गळा हार ॥ भुक्ति मुक्तिचा
दातार ॥ तया नमो ॥ ६८ ॥ श्लोक ॥ अनेक जन्म
संप्राप्त कर्मबंध विदाहिने ॥ आत्मज्ञान प्रभा
वेन तस्मै श्री गुरवे नमः ॥ ६९ ॥ टीका ॥ नाना

न्मकर्मबंधा॥केशाख्याअज्ञाने मूळ
छेद॥पागुरूचे पदुदक॥पुढती वंदु॥श्लो
श्लोक॥शोषणं पापपंकस्य दीपनं ज्ञानते
जसा॥गुरुपादोदकं सम्यक् संसारार्ण
वतारकं॥८०॥टीका॥आचे पादोदक पान
करी ज्ञानाचे उद्दीपन॥केले भवसिंधु शो
षण॥तयातें नमो॥८४॥श्लोक॥न गुरोरधि
कं तत्वं न गुरोरधिकं तपः॥तत्वज्ञानाप
रं नास्ति तस्मै श्रीगुरवे नमः॥८१॥टीका॥

नाहीगुरुवोवेंहुनतप॥ नाहीगुरुसेवेंहु
अधिकस्वरूप॥ ज्याचेनिज्ञानेंज्ञानेंदीप॥
तपातेनमो॥६५॥श्लोक॥मन्नाथश्रीजग
न्नाथमद्गुरुश्रीजगद्गुरु॥ममात्मासर्वभू
तात्मातस्मैश्रीगुरवेनमः॥७५॥टीका॥
माझानाथतोजगाचानाथ॥मद्गुरुतोचि
जद्गुरुयथा॥ममात्माजगदात्मानिश्चित॥
म्हणौनिनमो॥६६॥श्लोक॥गुरुरादिरना
दिश्चगुरुःपरमंदैवतं॥गुरोःपरतरंनास्ति

गु० गी०

५५ नमो श्रीगुरवे नमः॥७३॥टीका॥जो स्वयंअ
नादि जगदादि॥जो परमदैवत जे शुद्धि॥
नाही पर ज्याहूने कथी॥नमस्कार तयाते
॥६७॥ऐसे माहात्मे ज्याचे गहन॥उपकार
ज्याचे असाधारण॥पुढत पुढती नम
न॥करिता भलो॥६८॥तरंगे न मावे पाणी॥
तै करानी अपणा हाणी॥जालिया सम
रसपणी॥सोमे सर्वो॥६९॥तैसे गुरूचे मअ
ना हातां चढे मेरुपा गुने॥ते नमन न्या

जेकरुणा॥ पुढतीहाविले॥ ८०॥ तेअद्वैत
भजनचाढेलऊठी॥ तरीसगरसांगो
घडे॥ तेसाकारगुरुरूपउे॥ ध्यानासीमूळ॥ ८१॥
श्लोक॥ ध्यानमूलंगुरुर्मूर्तिःपूजामूलंगु
रुःपदं॥ मंत्रमूलंगुरोर्वाक्यंमोक्षमूलं
गुरुःकृपा॥ ८४॥ टीका॥ मंत्रमूळतेगुरुव
चन॥ नकरीतीमंत्रयासमान॥ जयाचेवच
नमात्रेचिद्घन॥ होईजेस्वयें॥ ८२॥ ध्यानत
रीगुरुमूर्तिचें॥ जेभउसपुरेमनोवृत्तिचें॥
पूजामूळमुख्यसाचे॥ गुरुचेपाय॥ ८३॥

६४

गु०
५६

हेंही आसोसकळा। सांगोमोक्षाचेंचिमूळ।
गुरुरूपाचिकेवळ। निश्चयसीं॥ ८४॥ तेंचि
मोक्षाचेंहीकारण। गुरुवाक्याचेजे पाळ
ण। रीतुमिवाचाजाण॥ नाकतमाझी॥ ८५॥
श्लोक॥ सप्तसागरपर्यंतं तीर्थस्नानादिकं
फलं॥ गुरुरंघ्रिजलबिंदुतत्को ग्यासेन
दुर्लभं॥ ८५॥ टीका॥ गुरुपादोदकबिंदुचा।
कोटयांशा भाग जरीजोडेसाचा॥ तयासे
मानब्रह्मांडांतर्गततीर्थांचा॥ महिमा नव्हे॥ ८६॥

मही

पुष्कर क्षेत्र वाराणसी ।। सप्त सिंधु आदि
तीर्थासी ।। साचौमाते गुरु देव रणेसी ।। तुम
जानये ।। ८७ ।। श्लोक ।। गुरुरेव जगत्सर्वं ब्र
ह्मा विष्णु शिवात्मकं ।। गुरोः परतरं नास्ती
तस्मात्संपूज्ययेद्गुरुं ।। ८८ ।। टीका ।। अस्मावि
ष्णु सदाशिव ।। स्थिति प्रळय प्रभव ।। गुरु
रूपी जगसावेवा ।। आहे निगेले ।। ८९ ।। गुरु
रुन परतर ।। पावे उरले नाही साचार ।। त
स्मात पार्वती निर्धार ।। श्रीगुरु पूज्य ।। ९० ।।

65

नैव

श्लोकाः ज्ञानेविनांमुक्तिस्तज्ज्ञानंगुरुभ
क्तितः।।गुरोःसमानतोनास्तीतस्मात्
पूज्यागुरोःसदा।।७७।।टीकाः।।ज्ञानेवि
नहोयमुक्ति।।ऐसीकोणेशास्त्रीनाहि
युक्ती।।तस्माज्ञानाधिनमुक्ती।।गनेभ
यो जाला।।८०।।ऐसेमोक्षदायकज्ञान।।ते
आहेगुरुस्वरूपेआपीव।।तेरूपेसीहीका
रण।।गुरुचीभक्ती।।८१।।भक्तीसीकारणभा
व।।भावनाहीतेभक्तिवाव।।भावासीपुण्य

मवाह ॥ ऐसी गती ॥८२॥ पुण्य जोडावया स्त
व ॥ हे नरदेह चि केवळ ॥ ८ ॥ वं नरदेहि भक्ति
मुक ॥ मुक्ति चे जाण ॥८३॥ भक्तिचा विव
र्य श्रीगुरु ॥ गुरुसेवेसि तत्पर ॥ ते चि पुण्य
निरंतर ॥ करणे चि न लगे ॥८४॥ श्लोक ॥
तस्मात्सरतं नान्य नेत्ति नेत्ति ति वेदगतिः ॥
मनसा वचसा चैव सदा माराधयेद्गुरुः
८ ॥ टीका ॥ म्हणून अणीक नाही नास्ती ॥
स्ती पैसा श्रुती बोई उभय नकारे पाही ॥

66 ॐ

निरसिलें सर्वं ॥ ८५ ॥ जे स्थूळ सूक्ष्म उपाधी ॥
नकार द्वयें निषेधी ॥ मग मनो वाचा घेउनि
बुद्धि ॥ बुडोनि ठेली ॥ ८६ ॥ ते स्वरूप सद्गुरूचे
पाये तीय जाणसाचे ॥ मनो वाचा काये चे
सानेउनि अराधी ॥ ८७ ॥ तेचि अराधन
कैसे ॥ सरिता सागरी संगम जैसे ॥ अभेदचि
परी पाणीयाचे ॥ संगम नाम ॥ ८८ ॥ सरि
ता आणि सागर मिळणी ॥ हे नामाची च
पे वोवणी ॥ वाचोनि तेथे पाणी ॥ अनाखी

कैसे ॥ ८९ ॥ तैसे गुरुविण नाही ॥ भक्तीम
क्त दोही ॥ ठाउ जाणावा ही ॥ गुरुच्या पदी ॥ ९० ॥
श्लोक ॥ गुरु रूप प्रसादेन ब्रह्मा विस्नु सदा
शिव ॥ सामर्थ्य तत्प्रसादेन केवलं गुरु सेव
या ॥ ७९ ॥ टीका ॥ ब्रह्मा विस्नु सामर्थ्य नांदे ॥
गुरुरूपे चेनि बोधे ॥ उत्पत्ती स्थिती प्रलया
चं पै ॥ अलिप्त सदा ॥ ९१ ॥ हे चि कायबो अपू
र्व ॥ जो मी प्रलय करी सर्व ॥ तो चि अलिप्त
मी सदा शिव ॥ रूपे नेणाच्या ॥ ९२ ॥ केवळ श्री

हेतो च्चियकु॥पुजावें गुरुनायकु॥ ॥ ऐसा
विवेकु हृदई धरी॥ ॥१३॥ श्लोक॥ देवकिंनरगं
धर्वाः पितरो यक्षचारणाः॥ मुनयोपि नजा
नंती गुरुशुश्रुषणे विधी॥ ॥८०॥ टीका॥ ईश्वरी
होउत का देव॥ किंन्नर आणि गंधर्व॥ यक्ष
चारणसमुदाव॥ पितर सर्व॥१४॥ आदि
करुन ऋषेश्वर॥ नेणती गुरुभजनमका
रा मरण वें अहंकारा॥ आगी ज्याचो॥१५॥
श्लोक॥ महहंकारगर्वेण विद्यातपबलैः

न्वित:॥ संसारकुहरावर्त्ते घटियंत्रे घटो
यथा॥१३॥ टीका॥ मद जे जे नाठले॥ ते भज
न मार्गी बाठले॥ अहंकार काठले॥ अंतर
आवे॥१४॥ गर्वे जाले उतानें॥ ते योग्य नव्हे
ति भक्तिकारणें॥ जे गिथाव व्हेत पयेठे॥
ठाकुनठेले॥१५॥ ते संसारकुहरावर्ति॥ घ
टीयंत्रा परीभ्रमती॥ जरी जाल्या स्वर्गाधि
पती॥ ते जाती भजन॥१६॥ श्लोक॥ नमुक्ता
देवगंधर्वाः पितरो यक्षचारणाः॥ ऋषयः
सर्वसिद्धाश्च गुरवा वापरां स्मुसं॥१८॥ टीका॥

जोगुरुभक्तीपरांमुख॥ तेस्वामीहोनेजती
सुख॥ देवगंधर्वपितराऋिक॥ यक्षआदि
किंनरा॥९९॥ आतानिश्चयऐकऋंते॥ जेन
भजतीगुरुचरणाते॥ मुक्तीवरीजातयाते॥
आदिकरुनितापसा॥१००॥ तेगुरुरूपसम्यक॥
सिकेसे ऐकेगौरी जैसे॥ जेध्यानकरावे
मानसे॥ ऐसीयापरी॥१॥ श्लोक॥ ध्यानंशृणु
महादेवीसर्वानंदप्रदायकं॥ सर्वसौख्यकर
चैवभुक्तिमुक्तिप्रदायकं॥ टीका॥ आता

सर्वनंदाचेदायक॥ तेगुरुच्येध्यान हैका॥ जे
सर्वसौख्यप्रदायक॥ भुक्तिमुक्तिसमवेत॥ ४२॥
जयासुखाअंतनाही॥ जेअविटवेचेनाकोही॥
पार्वतीऐसीपढाई॥ ध्यासेध्याना॥ ३॥ ४०॥
श्लोक॥ श्रीमत्परब्रह्मगुरुंवदामी श्रीमत्
ब्रह्मगुरुंभजामी॥ श्रीमत्परब्रह्मगुरुंस्मरा २
मी श्रीमत्परंब्रह्मगुरुनमामी॥ ८३॥ ठीका
मोक्षश्रीनेअंकुत॥ परब्रह्मऐसेबोलि
जेत॥ जैसेंश्नानवैराग्यिआअंत॥ परादीका
चाजाणो॥ ३१॥

तयास्वरूपानामगुरु॥ लजोनि तेथेचि नमस्का
रु॥ स्मरणभजनआदरु॥ तयठाईं॥२॥ सदावे
त्याचे गुण॥ भजावे त्याचे चरण॥ करावे त्या
चे स्मरण॥ तयावाचुन न भावे॥३॥ ऐसे सर्वी
भावे॥ तया गुरुतेचि ध्यावे॥ तयाचे ध्यान ऐ
कावे॥ बहु मे आता॥४॥ श्लोक॥ ब्रह्मानंदं परम
सुखदं केवलं ज्ञानमूर्तिं॥ द्वंद्वातीतं गगनसदृ
८५ शं तत्वमस्यादिलक्ष्यं॥ एकं नित्यं विमलमच
लं सर्वधीसाक्षिभूतं॥ भावातीतं त्रिगुणरहि

तें सद्गुरु तें च मा मी ॥ ८५ ॥ टीका ॥ सकळ सुखा
चा कंद ॥ तया बोलिजे परमानंद ॥ परम प्रेमा
स्पद ॥ सुख जेथ लाभती ॥ ५ ॥ तें चि सुख मुसावले ॥
तें ज्ञानमूर्तिमंत जाले ॥ जयाचे नामें चि पळा
ले महा दुःख ॥ ६ ॥ गगन चि नव्हे गगणा ऐ
से ॥ आपकु उदार साहश्रेय ॥ जेवा घेले तत्वम
स्य ॥ वाक्य लक्ष्ये ॥ ७ ॥ वेदाचा जो मस्तक ॥ तें चि
माहावाक्य सम्यक ॥ त्याचे रिसार वोळख ॥
लक्ष्यानुरूपण ॥ वाचैक जेथे सरे ॥ उपाधिमा

70

गु०
६२ भागेरे।जाजीवजेथेमुसे।तेजाणनेमाचा॥१॥ना
वरूपाआले।तेसर्वहिवाच्यजाले॥तेनेतिमुस्व
निरसिले।स्थूलसूक्ष्मा॥७॥मगवाचातीतजे
उरे।अटतीतयेनेनावरे।अंगेअंगदुसरे।जेथे
नसे॥७७॥तेजेवेदाचेलक्ष।तेगुरुचेस्वरूपप्र
त्यक्ष।यक्षनित्यअमलसाक्ष।सर्वाहीबुद्धी॥१२॥
जेभावाभावरहित।म्हणतीत्रिगुणातीत॥ज
याचेद्वैतथडीबोलिजेत।ऐसियागोष्टी॥१३॥
याचेनिपातयामाझारी।ईयावार्त्ताकोणकरी॥

उरु ऐसे साले गोरी ॥ बोलिजे पै ॥ १४ ॥ ऐसे जेवे
रान करे ॥ पाचे ध्यान कैसे आकळे ॥ ऐसे तु
सिय अंर्त कळे ॥ अवगमे सणी ॥ १५ ॥ तरी मति
विवंचितीच असे ॥ थिल्लुर गुणे वेगळे दिसे
जरी दिसे तरी असे ॥ जे थिरु तेथे ॥ १६ ॥ घटाका
शामाजनाम ॥ परी स्वंउरुले नाही पूर्णत्योम ॥
ऐसिये हसी सुगम ॥ जोडे ध्यान ॥ १७ ॥ श्लोक
नित्य शुद्ध निराभासं निराकारं निरंजनं ॥ नि
त्य बोध चिदानंदं गुरु ब्रह्म नमाम्यहं ॥ १८ ॥

71

टीका ॥ नित्य जे नाशारहित ॥ शुद्ध जे द्वैतविर
हित ॥ निराभास लक्षिजेत ॥ अव्यक्तपणे ॥ १८
नाही तज्या विकार स्तुण ॥ अथवा कालिमा
अविषय अंजन ॥ ऐसे न्हेते बोधघन ॥ चि
दानंद ॥ १९ ॥ २० ॥ ऐसे जे अपरमित ॥ ब्रह्म ना
मे जे बोलिजेत ॥ तया स्तुरूते नमिजेत ॥ आ
ल्हीरेवी ॥ २१ ॥ श्लोक ॥ हृद्यंबुजे कर्णिकमध्य
संस्थं सिंहासनं संस्थित दिव्यमूर्तिं ॥ ध्याये
द्गुरुं चंद्रशिलाप्रकाशं सच्चित्सुखाभिष्टवरं
दधानं ॥ ८८

टीका। तें तेजोमूर्ति धावी। जे मन बुद्धीनु
सावी। सुखेंचि सर्वदा अटवी। मनाची ओर
ळी॥ २२॥ जया ध्यानाचा वर। लाहिजे कैसा गन
रंतर। जे सप्रिद्ग नेदी पर। बोधायसुखें॥ २३॥
श्लोकः॥ श्वेतांबरं श्वेतविलेपपुष्पं मुक्ताफ
लाभूषितरत्नेनं। वामांगपीठं स्थितदि
व्यशक्तिं मंदस्मितं पूर्णकृपानिधानं॥ ८८॥
टीका॥ आतां ऐकें वीरेश्वरी। हें कोंनयमनुपेथें
हेवी॥ जया ध्यानाचिं परवी। अगाध कैसी॥ २४॥

तरी दिव्यतेजाचा गाभा ॥ जेणे चंद्रसूर्या आ-
णिलें प्रभा ॥ की निर्मळत्वें नभा ॥ लाजविलें
जेणें ॥ २५ ॥ तें जोतिर्मय साजिरी ॥ अंगुष्ठादि म-
स्तकवरी ॥ मुर्ति स्थापी मंदिरी ॥ मना चिये ॥ २६ ॥
तेथें शुद्ध सत्वें विणिलें ॥ चित्त समुद्रें धूतलें ॥
तेसें अंबर वेढिलें ॥ ऐसें सेव्यावें ॥ २७ ॥ तेथें
सुवासि कुसुमनें ॥ अमोर वहळ गहनें ॥ जें ग्र-
थिलें एकतंतुनें ॥ निश्चयाचें ॥ २८ ॥ तेयां मा-
ळ घालोनि गळां ॥ शांति चंदनें लाउनि ठी

ज्ञा॥ सुरंगअसता॥ प्रियाक्रिजा॥ फाकतीसि
थोसी॥२१॥ साथासुगुटपरिकरा॥ जेथेखेवणि
लाइनकर॥ कीतेजःपुंजवैश्वानर॥ ताप
सांउनिराहिला॥२२॥ नेमसाजिरेअकणीत॥
चंद्रसूर्यदिप्तिमंत॥ जयाद्विसहिदसत॥ सि
श्वअवघे॥२३॥ अवणीअवणाचिकुंडले॥
रीनाचीनेणोजतिले॥ कीजेसेसर्वकला
टिले॥ विद्युल्लतेचे॥२४॥ दरईकीसुमसुठ
की॥ जेणेनभजालेसोज्वळ॥ गवाक्षीमसुरका

६५ क्ष॥ ज्ञानवैराग्यतेजेसी॥ ३३॥ उदरांतिव
ळीसाजिरे॥ सामावले जेथे चराचरे॥ कटि
सूत्र जे गोजिरे॥ तय ठाई॥ ३४॥ जयासूत्र
आवरिले॥ ऐसे कौपिन असे जडले॥ जयाओ
वरे साकिले॥ अंबर अवघे॥ ३५॥ आता अ
सोपाई॥ नाकी गर्जताती जेथ काई॥ जे नम्र
स्कनाही॥ गुरुच्यारासा॥ ३६॥ जे तोंड राचे
गजर॥ ऐसे निपजे पापसंभार॥ ताकुच
वा जैसे पुरा॥ सांगे सूण॥ ३७॥ जे सुखसमु

रचे पाई ॥ ले मग को टेचि नाही ॥ भक्त होतु सी
ईठाई ॥ मिटी पाला ॥ ३८ ॥ असो न रवचैं ख्रिचै
अमृत ॥ जे चेक्र ते जीवग्वित ॥ अमर रहि परि
स्रवित ॥ मरण भय ॥ ३९ ॥ वा मांग भागी रि
सगास्रौ ॥ जे चित्क जाइ स्नान जोती ॥ मं रहस्य
कृपामूर्ति ॥ अैसी रुपा वी ॥ ४० ॥ ते यें शोउ शो
पत्कारे पूजा ॥ राजो पंच्यार समजा ॥ सांग करी
येवो जा ॥ अैसे ध्यान ॥ ४१ ॥ मना चि धाव पुरे ॥
बुद्धि बोधे स्थिरे ॥ सगुण निर्गुण सरे ॥ सण
ने जैथे ॥ ४२ ॥

74

श्लोक ॥ अनंदमानंदकरं प्रसन्नं ज्ञानस्वरू
पं निजबोधयुक्तं ॥ योगींद्रमीड्यं भवरोगवैद्यं
श्रीमद्गुरुं नित्यमहं नमामी ॥ ८१ ॥ टीका ॥ येना
ना अनंद बोलिजे ॥ जे देवमनुष्यादिकांपले
गंधर्वादिकवहिले ॥ तारतम्यानुसार ॥ ४७ ॥ ते
सकळसुखें अशेषें ॥ सुखरूप जाणिजे ज्याले
शे ॥ यालागी अनंदानंद देखे ॥ ऐसा केला
जेणें ॥ ४८ ॥ सकळ सुखाचा अंत ॥ तेचि बोलि
जे प्रशांत ॥ ज्ञानमात्र बोलिजेत ॥ रूप ज्याचे ॥ ४९ ॥

तेहीज्ञातानके ऐसे ॥ तेबोधमात्रचिअसे ॥
अमृतीगोडपण ऐसे ॥ निवडुनये ॥४६॥ म्हणो
नि निजबोधयुक्त ॥ आपआपणातेउपल
ब्धीभूत ॥ प्रभातेविणप्रकाशवंत ॥ सूर्यजै
सा ॥४७॥ अरिसाजरीनाही ॥ तरीमुखमुख
तीजाणेनाही ॥ ऐसाबोधेविणबोधठाई
नोहेनिश्चित ॥४८॥ ऐसेशुकसनकादिक
योगी ॥ स्वप्रतीयाखुणेजयालागी ॥ रामके
भवरोगधंगी ॥ पावेनिनामसामे ॥४९॥ त

75

गु०
६८

या श्रीगुरुच्यां रूपा ॥ भजतो पाव बहू सोपा ॥
नमस्कार करून निरवेपा ॥ संसारीच्या चुकवि
ल्या ॥ ५० ॥ संसार हा क्षयव्याधी ॥ मेलो च परी
मरो नेदी ॥ जितो च परी काळ कधी ॥ सोडो चि
नेणो ॥ ५१ ॥ जितो चि परी काळ मुखी ॥ मर
णो हि परी जन्म राखी ॥ ऐसे जीत मरतो ना
सुखी ॥ स्वरूप जे ॥ ५२ ॥ तेथे त्रिगुणाचा स
न्निपात ॥ वरी त्रिविध ताप अघात ॥ माजी
अहंकार भूत ॥ जडले जीवी ॥ ५३ ॥ तेथे तुझे

नेतों उपाजे ॥ द्वेषें हृदय पोळे ॥ मत्सरें यती
अकाळे मनामाजी ॥ ५४ ॥ मद कामाचि वितु
ली ॥ सवेंचि क्रोधाचि उकळे ॥ तेणें विवेका
चे डोळे ॥ अंधारूप झाले ॥ ५५ ॥ विषयाचे कप
थमसेवी ॥ पापपुण्याची गांठी चढीजेवी ॥ इंद्रि
याते भोग दावी ॥ दाउनयतो ॥ ५६ ॥ मी माझे
ऐसे वरळे ॥ हीत सांगतां वासी झोळे ॥ सैरं
धावा घेऊन पळे ॥ सकाम मार्गी ॥ ५७ ॥ मग म
रमईउते ॥ संयोग वियोगी कुंथे ॥ गुरु नाम

१५०

६८ घेतां गुंते ॥ स्वांसोस्वा सत्यपाचा ॥ ५८ ॥ कडाणी
ल निरतीसुखें कळथे ॥ सबेरचमपंचीपडे पा
ळथे ॥ जेणें सिनळारचें तेथे ॥ खांउमागे ॥ ५९ ॥
मरेमममदासंगमारिरा ॥ सचितसेचोरूनि
सेरा ॥ सबेरचेहोयपावरा ॥ गयेयोगकाणी ॥ ६० ॥
होयधनाचापांगिला ॥ लणोनिंगनिचाचा
अंकिला ॥ मगहाणोकायावाचाविकिला ॥
रहेतुला ॥ ६१ ॥ असोऔसिहेभवबंधा ॥ का
मसोंगावीकिंतीआता ॥ भ्रतआहेतयासं

६८

ता॥ सभाग्य जेणा॥ ६२॥ परीनवल हे चिपरी॥
वरानहेनानाउपन्यारी॥ सीकताहिजन्म
सहस्त्री॥ अथीकरचिवाटे॥ ६३॥ परीउपाय
हीकेरलजाता॥ अधीकवहोय थ्या॥ योग
यागकुरिता॥ साधपनरे॥ ६४॥ वेदरुँ स्मपु
राणे॥ तेणे अहंकारासीहोयमाठो॥ अथर्व
केलेकायाशोषणा॥ तेणेहीनहो॥ ६५॥ मर्च
उनामाचापवाडा॥ तोचमच्छोदरीकेहोंकाठा॥ प
परीअलखलखज्ञोचियेराणा॥ उरखोनेदी॥ ६६॥

६९ अवणाचे रसायन सेविता ॥ शनैः शनै श
मोयेव्यथा ॥ परीहरवून पक्के परता ॥ यासीमा
पकीजे ॥ ६८ ॥ सत्समागमेंराहे ॥ तरी भवव्य
था तेमग काय ॥ परी तया दुर्जेना न साहे ॥ गि
दुलागे ॥ ६९ ॥ सर्वां भूतीभगवत्भावो ॥ साम
र्थ्यासीयाचा उपावो ॥ परी अहंते सारिखे रेव ॥
तोरी नधरी ॥ ७० ॥ अहो निशी भजन ताटका ॥
ताउपावो थोडा चुटका ॥ परी भावार्थ निष्ठ
टचुटका ॥ लागो नियानफळे चि ॥ ७१ ॥ हरि

कीर्तनऔषधउत्तम॥तेणेतत्काळसथा
रोग॥परिअलस्येतयासिम॥नराहेउमा॥७१॥
ऐसाअसाध्यसर्वांगुणी॥परिउपाययेक
निर्वाणी॥तोघेउतरीसिराणी॥फिटईजा
णा॥७२॥तोयकवैद्यराजश्रीगुरु॥ज्याचेह
स्तीचाम्याहारु॥उतरीअवघाकाळज्वरु॥
मानसाचा॥७३॥तयाचेस्तुतिजरीकरु॥त
रीहाअर्थमकारु॥गुरुब्रह्महानिर्धारु॥धरु
ननमु॥७४॥ श्लोक यस्मिन्स्थिरिस्थितिर्ध्वं

78

७० सन्निधानानुग्रहात्मकं ॥ ऐसें पंचविधशा
श्वत्कासतें तें गुरुत्नमः ॥ ७३ ॥ टीका ॥ ब्रह्मा
मेजो गुरु ॥ तेथें भासे हा पंचविध प्रकारु ॥
उत्पत्ति स्थिती आणि संहारु ॥ लय आणि
निग्रहु ॥ ७४ ॥ नहोनि सा वो उत्पत्ती ॥ न पाहु
नि दावी स्थिती ॥ नानासता अंती ॥ संहार
दिसे ॥ ७६ ॥ न लिंपता विधान करी ॥ अद्वैत
आणि निग्रह मारी ॥ दावी ऐसिया कुसरी ॥
आंगाचीवरी ॥ ७७ ॥ तेचीवरूप कल्याणाका

री ॥ निर्विकारे जे अविकारी ॥ तयागुरुस्वरू
पे गोरी ॥ पुढती नमो ॥ ७८ ॥ श्लोक ॥ प्रातःस्मि
रसिमुक्तां बुद्धिनेत्रं हिमुजं गुरुं ॥ नराभय
प्रदं शांतं स्मरे तं नाम पूर्वकं ॥ ७९ ॥ टीका ॥
सगुण निर्गुणरूप गुरू ॥ धरीला दोरूपी अ
वतारू ॥ तारावया जनसंभारू ॥ भक्तजना
चा ॥ ७९ ॥ निर्गुण तो अंतर्यामी ॥ बुद्धिदा
यी इंद्रियनेमी ॥ सगुण तो मानवनामी ॥ रूपी
नटे ॥ ८० ॥ मग आपुलिया दासा ॥ वेदी मवेसा
करी सहसा ॥ आणि शास्त्रदृष्टी ओळखा ॥
निर्वीजकरी ॥ ८१ ॥

७९

करीनानामल्लाचुस्रावणो॥ स्वहातीउपजरी
अंगवेग॥ हाचीसुखाचियेखुणे॥ जेथिचेते
थे॥८२॥ कींबहुनासकुळसराहाटी॥ चुकली
होतीहातवटी॥ तेमानवीरूपेदेवोनिभेटी
स्वपंथीलावीले॥८३॥ ऐसेगोमटेध्यानंमुरू
तो॥ वानावेकायेकत्याचे॥ आतानामघेवोनि
याचे॥ अठवावेस्वरूप॥८४॥ निर्मळआणि
सोज्वळ॥ सुमभाआणिसुठाळ॥ स्वेतअंबु
जकेवळ॥ अंगप्रभा॥८५॥ दैभुजआणिद्दू
नेम॥ भक्तकृपाचाहेसर्वेम॥ वरीभयतास्प

वक्ष मो ळी स्पर्शमिस्का चा ॥ ८६ ॥ संसारे गो
जि ले या जिवा ॥ ऐसे या रूपे केला कुंडा वा
नाथः का ळी ऐसा ध्या वा ॥ सद्गुरु स्वामी ॥ ८७ ॥
नाम पूर्वक मनी ध्या न ॥ सद्गुरु मूर्ति चे अन
न्य या हुन सार नाही आन ॥ विचारे वी ॥ ८८ ॥
श्लोक ॥ न गुरोरधिकं न गुरोरधिकं न गुरो
रधिकं न गुरोरधिकः ॥ शिवसासनतः शि
वसासनतः शिवसासनतः शिवशासनतः ॥
टीका ॥ आता ऐकदेवी चेतुरे ॥ वाक्य माझे
गोजिरे ॥ पाहाता सर्व विचारे ॥ सारते हे च
॥ ८९ ॥

७२ नाहीं गुरू विण अधिक ॥ हें शिवाचा येमाझी
भाक ॥ काय बहु बोलूं आणिक ॥ इतुकेचि सार ॥ १० ॥
जो मी सकळ देवांचा देव ॥ सकळ शास्त्रां जीव ॥
तो मी स्वमुखें सांगतों शिव ॥ शासन करूनी ॥ ११ ॥
जरी तुज साचार ॥ मास्या वचनीं निर्धार ॥ त
मासे शासन वारंवार ॥ इतुकेची आहे ॥ १२ ॥
जे गुरूहून नाहीं थोर ॥ धांडोळितां वेद शास्त्र ॥
जो सभाग्य असेल नर ॥ तो हें जाणे ॥ १३ ॥ श्लोक ॥
इदमेव शिवं इदमेव शिव इदमेव शिवं इद
मेव शिवं ॥ मम शासन तो मम शासन तो मम शा

सनतोममशासनतः ॥ १३ ॥ टीका ॥ जे गुरु नामे
विख्यात ॥ तेचि कल्याण शिव निश्चित ॥ निर्वा
र आदरें सांगिजेत ॥ साक्षेपें तुज ॥ १५ ॥ हेचि
एक शिवरूप ॥ सकळविश्रांति चें स्वरूप ॥ सक
ळ सुखाचें दीप ॥ सद्गुरु तत्व ॥ १६ ॥ हाचि सर्वां
चा विसावा ॥ हाचि उपदेश सर्व देवा ॥ हाचि
सुश्रुताचा टेवा ॥ श्रीगुरु तत्व ॥ १७ ॥ हाचि स
कळही स्वार्थ ॥ हाचि चोथा पुरुषार्थ ॥ गुरु
भजना सर्वार्थी ॥ हे शासन मास्ते ॥ १८ ॥ श्लोक ॥

७२ ऽवंविधगुरुध्याना त्वा ज्ञानमुत्पद्यते स्वयं ॥
तदा गुरूपदेशेन मुक्तो हं मिति भावयेत् ॥ ९४ ॥
टीका ॥ हेंचि साराचें सार ॥ हेंचि थोराचें थोर ॥
हेंचि सुखानंद वर ॥ श्रीगुरुतत्व ॥ ८३ ॥ ऐवं स
करी गुरुध्यावा ॥ अनन्यभावें भजावा ॥ तरी
न करीतां ज्ञान हेवा ॥ सहजचि साधे ॥ ८३ ॥ ५२ ॥
गुरुसेवनें उपजे ज्ञान ॥ येथें उपाय नसती ॥
आन ॥ जे असमाशीचें अंजन ॥ बुध्यी आ
डोळा ॥ ९ ॥ गुरुकृपेवीण जे ज्ञान ॥ ऐसें कळो

शिखतेपाठकरूण॥ पूर्तवारेकथनिकु
थुन॥ मांजळबोलै॥२॥ गौरीऐसेनिजाले
जे॥ तेज्ञाननिर्बंधसहज॥ मातेमुक्तीदाय
कबोजे॥ होईलकाय॥३॥ तैसेनव्हेतसांगरा
रीउपजलेज्ञानआनउपाई॥ गुरुउपदेशा
नवलाई॥ कैसीपाहा॥४॥ चेतशुद्धचेभू
मिका॥ भावार्थबीजानारेखा॥ सुखीजेपे
रीसखा॥ श्रीगुरुराबो॥५॥ वरीगुरुभजन
घडे॥ त्यावरीकृपामृतजेघे॥ तयाज्ञानाचालो
फंघे॥ चित्सुखाची॥६॥

82

७४ श्रवणमननअवर्ती ॥ छेदु ननाना विकल्प
वृत्ती ॥ मुक्तो हं ता चिवृत्ती ॥ निश्चयो जाला ॥ ७ ॥
श्लोक ॥ आदि मध्यांत मुक्तो हं न बद्धो हं क
दाचन ॥ ९४ ॥ टीका ॥ ऐसे बाहान संसारी ॥ ऐ
सीभावना अंतरी ॥ तेचि पुढारे गोरी ॥ वि
स्तारे ऐक ॥ ८ ॥ श्लोक ॥ गुरूणां दर्शितेमार्गे
मनशुद्धि च कारयेत् ॥ अनित्यं खंडयेत्सर्व
यत्किंचिदात्मगोचरं ॥ ९५ ॥ टीका ॥ गुरूने दा
खविलीये वाटे ॥ चालता चित शुद्धि उमटे

अनित्यमाय अवघे तुटे । भेटे आत्मा ॥ ९ ॥
आत्मा भेटेल म्हणसी कैसा । स्वप्नीचा जागृ
त होय जैसा । मग देखता ही अनित्य भासा
सत्य न मनी ॥ १० ॥ तेव्हा ज्ञाता ज्ञान हे
मावळले भान । उरले स्वरूपानंद घन
श्रीगुरूरूप ॥ ११ ॥ श्लोक ॥ ज्ञेयं सर्वं प्रतीतं च ज्ञा
नं च मन उच्यते । ज्ञानं ज्ञेयं समं कृत्वा ना
न्यः पंथा द्वितीयकः ॥ १ ॥ टीका ॥ जे जे प्रमा
णासी आले । जे मनोवृत्तीच्या विषई जाले

उ०

७५ ते ज्ञय ऐसे बोलिले ॥ दृश्य माय ॥ ७२ तया दृ
श्याचे जे ज्ञान ॥ ते वृत्ती माजये कले मन ॥ इवं
मनो कल्पित भान ॥ अनिष्य जाण ॥ ७३ मनो
भ्रमे भासे ॥ मना सवे सर्व नासे ॥ प्रत्यक्ष पा
हे शुभुसी दिसे ॥ कैचे निश्च ॥ ७४ ॥ आता ते
जे नाना त्व भान ॥ ते यकरे जाण मन ॥ ते मन
चि चैतन्य घन ॥ दृश्य नासे ॥ ७५ ॥ ज्ञेयाचे नि
अभावे ॥ ज्ञान नहीं जाय पा सवे ॥ मग उरे जे
स्वभावे ॥ ज्ञाते माय ॥ ७६ ॥ ते ही ज्ञाते पण ल

रवी॥ असत्व ही आंगी जिरवी॥ जैसी सैंध
वा सिंधूची परवी॥ म येराभाये॥१७॥ आर
सा जाता मलिबिंबजाय॥ परी निजसुखती
संचलें आहे॥ तपा वो था ही जाणतेणा हे॥ आ
पणपिकी॥१८॥ तैसे मिथ्यत्वे जो सरे॥ ज्ञान
प्रकटे पणे विरे॥ ज्ञातेज्ञेसी मात्र सरे॥ स
मरसोनि॥१९॥ आताजे यकाकी उरले॥ ते
अमाणा तेचोरले॥ मणोनि शाहाचे विधुर
ले॥ मेहुउ तेथे॥२०॥ हे गुरुरूपे चिसीमा॥ जे

उ०

८६ थेपरापाहलीविश्रामा ॥ अन्यमार्गतोश्र
मा ॥ पावकरी ॥ २१ ॥ नान्यः पंथाअयनाय
विद्यते ॥ ऐसेवेदबोलते ॥ तेहे अंजनतुते ॥
करूनियादाविले ॥ २२ ॥ अनुभवाचाराज
मार्ग ॥ करूनि त्रिपुटीचात्याग ॥ स्वयाचि
रेचांग ॥ तेनहोनियाहोईजे ॥ २३ ॥ श्लोक ॥ ऐ
वमुक्त्वामाहादेवी गुरुर्निराकरोत्तियः ॥ स
पातिनरकान्घोरान् यावश्चंद्रदिवाक
करौ ॥ १४ ॥ टीका ॥ जोउजेनालीकरीब्रह्म ॥

जो संसारकरी विश्राम । जो तो उद्वैत भ्रम
समूळ उरवा ॥ २४ ॥ ज्या ज्या वचनाचे सा
मर्थ्ये । मायाअविद्या नाशे व्यर्थ ॥ साथे आ
पुला स्वार्थ । आसई जो ॥ २५ ॥ पाउ रूतेनभ
जती ॥ पाहे पाके समूळ मती ॥ कीबहुना गे
हेती । मोक्ष सधर्मे ॥ २६ ॥ म्हणोन ॥ शागेलिगा
गशिलावुघीमंभयस्यचवर्णयी ॥ गुरुतुम
तिमा बुद्धोसमाकुः श्रीरघानका ॥ १ ॥ टीका
इतरगोलासमान । शागेलिगा मजोमानीजेन ॥

८८ सभाश्रय इति रखवर्गी ॥ सार रखे चित लगे ॥ २८
आणी ॥ गुरु ते मनुष्य बुद्धि ॥ पावे नर जो कु
बुद्धि ॥ तो ब्रह्म घात की कथी ॥ न पाहावाउ
ओ ॥ रण ॥ लणो ॥ निमा कु तो रिखा गुरु ॥ जो
मानी कुआधम नर ॥ तो निरक नर को घो
र ॥ वास करीसो ॥ २९ ॥ गुरु ते सामान वेपा
हो ॥ आज्ञा भंग करी न जाय ॥ आहे आहे वो
लो काये ॥ न याकी कथा ॥ ३० ॥ अंधत मरव
रव ॥ कुम पाका रिसनी ॥ घोर नरक को ठाव

यावत्चंद्रार्कतयाते ॥३१॥ श्लोक यावत्दे
हो तक ओस्ती तावदेव गुरुं स्मरेत् ॥ गुरुलो
पन कर्तव्यं स्वछंदयदि भावयत् ॥९॥ टीका
जरी ब्रह्मायु जा ता है हो ॥ आकल्प परीयं
तू रा हो ॥ परी गुरु स्मरण जी गर्वा हो ॥ ठ लो
ने ये ॥३२॥ गुरुदेव गुरुदेवता ॥ गुरु कुल
कुल स्वामी सर्वै था ॥ तीर्थ से मरान ता
गुरु विणा ने थे ॥३३॥ गुरु बंधु रहं सर्व श्री
रूसन सांग स्व मुखे ॥ ने चमी सांग ताई के ॥

७८ साचगरजे ॥ ३४ ॥ गुरुमानागुरुपिना ॥ गुरु
गोतचितत्वना ॥ बहुकायबोलुगुरुपरता ॥
सखानाही ॥ ३५ ॥ यालागीकायेंसिद्धीचेसि
री ॥ आहेगुरुभक्तीचीपरी ॥ यावतूदेहांत
वरी ॥ स्मरणत्याचे ॥ ३६ ॥ कूहाचेतरेहेप
डे ॥ परीभक्तीसीअंतरनपडे ॥ गुरुचिरा
यरूपीपडे ॥ देहलातेव्हा ॥ ३७ ॥ चैतन्यचैत
नीसमरसो ॥ हेतनीदर्पिचजालेअसे ॥
थिल्लुरअसतानसताजैसे ॥ गवीवीबिंब ॥ ३८ ॥

आधो हृदीं रिघे स्वरूप ॥ पावोनि स्वर्वासि आ
सेवास ॥ आता जितां मरतां ये भक्तीस ॥ बोले
चिनये ॥ ३९ ॥ ऐसा अद्वैत कृतार्थ जाला ॥ जो
स्थितप्रज्ञेचा राहुला ॥ तरी गुरुलोप केला ॥
न पाहिजे तेही ॥ ४० ॥ जो गुरु भजनीं लाजे
87 विधा पेउनि माजे ॥ तयाचे नाम घेतां लाजे
जो ॥ तुही देवी ॥ ४१ ॥ श्लोक ॥ हुंकारेण न वक्त
व्यं प्राज्ञैः शिष्यैः कदाचन ॥ गुरोरग्रे न वक्तव्यं
असत्यं च कदाचन ॥ ७१ ॥ टीका ॥ गुरुसी हुंका

र करी॥ बोले निष्टुरा उत्तरी॥ तो गुरूहत्यारा
गेरी॥ सत्य जाणौ॥ ४२॥ गुरू चेमान खंडुण॥ तो
चिआ शास्त्र वध जाण॥ तैसे चि आसत्य भा
षण॥ गुरूसी करी॥ ४३॥ श्लोक॥ यो वै हुं कृ
त्य त्वं कृत्य गुरो र्निर्जित्य वादतः॥ अरंण्ये
निर्जले देशे सं भवे ब्रह्मराक्षसाः॥ १॥ टीका॥
गुरूसी सभे माझारी॥ हुंकार तुंकार करी॥
वादी करी सरोबरी॥ अथवा आधीकता रा
खी॥ ४४॥ गुरू हुन अधीकता॥ स्वयं जिंकून जो

हारिता ॥ तोनिर्जल अरणीरा हाता ॥ ब्रह्म
राक्षस होय ॥ ४५ ॥ जो गुरुतुन पविअता ॥ आ
पुलीमानी पुज्यता ॥ को उत्साही गुरुछो विरोधना ॥
गुरुहू न मानी ॥ ४६ ॥ तो भिनाचिने करूपी ॥ २
सुति में तमाहा पापी ॥ हल णो निर्हेके पुन
रपी ॥ सामर्थ्ये गुरु रुचे ॥ ४७ ॥ श्लोक ॥ मुनिभि
पन्नगैर्वापी सुरैर्वा शापितो यदि ॥ काल मृ
त्यु भयाद्वापी गुरु रक्षति पार्वती ॥ २ ॥ टीका
आला मुनिजनाचा शाप ॥ शाप भले पाताळी

8-8

चेप जग। कोपले स्वर्ग चे अनग। देवी जही ।।४८
आसे। पाचे निष्कृती ।। जरी काळ म्रत्यु गा सु
पेती ।। तरी गुरू रक्षील पार्वती ।। सत्य जाण ।।४९।।
श्लोक ।। असत्काहि स्नुराध्याम्य प्रखरात्का मुन
पस्तथा । गुरूणां प्रसमुत्पन्ने रक्षणा यन शा
वयते ।।१।। टीका ।। अठ्यासीस हस्र ऋषेश्वर ।।
आणीले तेतीस कोटी सुरवर । परि गुरू द्रो
ही पाचा केवार । न शके तीक ऽ ।।५०।। गुरू चा
पहत जो अधम । त्या रक्षावया पराक्रम ।।

जगत्सर्वं तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥४२॥ ज्ञानशक्तिसमा
रूढं तत्वमाला विभूषितं ॥ भुक्तिमुक्तिप्रदाता
रं तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥४३॥ अनेकजन्मसंप्राप्त
कर्मबंधविदाहिने ॥ स्वात्मज्ञानप्रभावेन तस्मै
श्रीगुरवे नमः ॥४४॥ शोषणं पापपंकस्य दीपनं
ज्ञानतेजसां ॥ गुरुपादोदकं सम्यक् तस्मै श्रीगु
रवे नमः ॥४५॥ न गुरोरधिकं तत्वं न गुरोरधिकं
तपः ॥ गुरोर्ज्ञानात्परं नास्ति तस्मै श्रीगुरवे न
89 मः ॥४६॥ मन्नाथः श्रीजगन्नाथो मद्गुरुः श्रीजग

द्गुरुः॥ मयात्मा सर्वभूतात्मा तस्मै श्रीगुरवे नमः
॥४७॥ हेतवे जगतामेव संसारार्णवसेतवे॥ प्रभ
वे सर्वविद्यानां शंभवे गुरवे नमः॥४८॥ ध्यान
मूलं गुरोर्मूर्तिः पूजामूलं गुरोः पदं॥ मंत्रमू
लं गुरोर्वाक्यं मोक्षमूलं गुरोः कृपा॥४९॥ गु
रुरादिरनादिश्च गुरुः परमदैवतं॥ गुरोः पर
तरं नास्ति तस्मै श्रीगुरवे नमः॥५०॥ सप्तसाग
रपर्यंतं तीर्थस्नानादिकं फलं॥ गुरोरंघ्रिज
लं विंदुस्य कोट्यांशेन दुर्लभं॥५१॥ गुरुरेवज

ग॥ सर्वंब्रह्माविष्णुशिवात्मकं॥ गुरोः परतरं
नास्ति तस्मात्संपूजयेद्गुरुं॥५२॥ ज्ञानविज्ञान
सहितं लभ्यते गुरुभक्तितः॥ गुरोः सामान्यतो
नास्तिध्येयासोगुरुमार्गिणः॥५३॥ यस्मात्पर
तरं नान्यन्नेतिनेतिवैश्रुतिः॥ मनसावच
साचैव सर्वदाराधयेद्गुरुं॥५४॥ गुरोः कृपाप्र
१० सादेन ब्रह्माविष्णुसदाशिवः॥ सामर्थ्यंतत्प्र
सादेन कैवल्यं गुरुरेवया॥५५॥ देवकिंनर
गंधर्वापितरोयक्षचारिणः॥ मुनयोपिनजा

नेत्री गुरुस्तु भूपत्रो विधिः ॥५६॥ महाहंकारग
र्वेण विद्यातपबलान्विताः ॥ संसारकुहरावर्ते
घटसंभ्रे घटो यथा ॥५७॥ नमुक्ता देवगंधर्वाः पि
तरो यक्षकिन्नरः ॥ ऋषयः सर्वसिद्धाश्च गुरु
शवापराङ्मुखाः ॥५८॥ ध्यानं शृणु महादेवी
सर्वानंदप्रदायकं ॥ सर्वसौख्यप्रदं नित्यं भु-
क्तिमुक्तिविशारदं ॥५९॥ श्रीमत्परब्रह्मगुरुं
वदामि श्रीमत्परब्रह्मगुरुं भजामी ॥ श्रीम
त्परंब्रह्मगुरुं नमामी श्रीमत्परब्रह्मगुरुं स्म

जेतपेचोरवा झिला॥ नरी भक्ती ने अछे का
रला॥ अर्त जिज्ञासु उवाईला॥ श्रद्धावंत ॥२१॥
तप जे स्वधर्मे विरक्ती॥ भक्ती ते निःसीम गु
रुभक्ती॥ श्रद्धा ते चित्त विश्वास युक्ती॥ गुरु
शास्त्री॥२२॥ ओसिया प्रतिहेतु जा॥ निवे
दन करणे युक्त तुजा॥ तेणे साधि ध्वता म
जा॥ पाविजे त ॥२३॥ श्लोक॥ अतः स्वपक्ष
चित्तस्य श्रद्धाभावविलोकयेत्॥ प्रवक्ष
यामि तं देवी ममात्मा च सदा प्रिय॥१७॥

91

टीका ॥ अतः इत्यस्याधिकारे ॥ गुरुगीता वि
ज अंकुरे ॥ पक्व व्हती थारे ॥ अष्टावक्रे ॥२४॥
हृदय शुद्धीचे भुमिके ॥ अष्टावक्र बोले अ
र्थिके ॥ भावार्थ हे मग पिके ॥ गुरुगीता बी
ज ॥ २५ ॥ येथे रक्षण वैराग्याचे ॥ वाहणे
सत्कर्माचे ॥ जतन नामाचे ॥ अखंड गर्जे
॥ २६ ॥ जेवी कष्ट ना विरक्ती तणे ॥ संतगौरवे
होईल तेणे ॥ तरी सत् शास्त्र श्रवणे ॥ नि
र्मळ कीजे ॥ २७ ॥ येथे दुःसंग वोठावे ॥ मो

सात्विलेतु साहृदई । सांगउ अघवे ॥ आये ते
तू ही होसी संपन्नो ॥ श्रीवरा-की काही न हो
ना ॥ साक्षित्वरी साहोन ॥ पावसी पदी ॥ १४ ॥ भा
ज्ये निधानत्ता हि जे ॥ पदीत जिरउ जातिजे ।
आ विश्वासिपाते हेई जे ॥ ते व्यर्थ होय ॥ १५ ॥
श्लोक ॥ स्वामी मुख्य गणेशादि देवसनागे भु
पार्वती ॥ मनसा पीनवक्त्र्यं मनसा नैष्प
कारकं ॥ इह ॥ टीका ॥ पुनाहू नि प्रियकर ॥ जरी
नाहीं साचार ॥ परी गुरुगीते चा विचार ॥ न

31 सांगी जेतया ॥ ७६ ॥ षष्मुखहो कागजमुख ॥
आरिकूरूनिगणअरोक ॥ अथवा वै सव
जेहेस ॥ थोरथोर ॥ ७७ ॥ परी आधिकारे विण
कोणाही ॥ मनेकूरसांगसी पाही ॥ मिये अ
नाधिकारी पाही ॥ सांगो नये ॥ ७८ ॥ अनाधि
कारी तोके सा ॥ सांगो औकते सा ॥ गुरुतेमा
रूतवुद्धी औसा ॥ भानार्थज्याचा ॥ ७९ ॥ मनुष
वुद्धीगुरूसी ॥ सामान्यत्वपाहे मानसी ॥
मगसहजचि प्रेमासी ॥ टावकैचा ॥ ८० ॥ पाहि